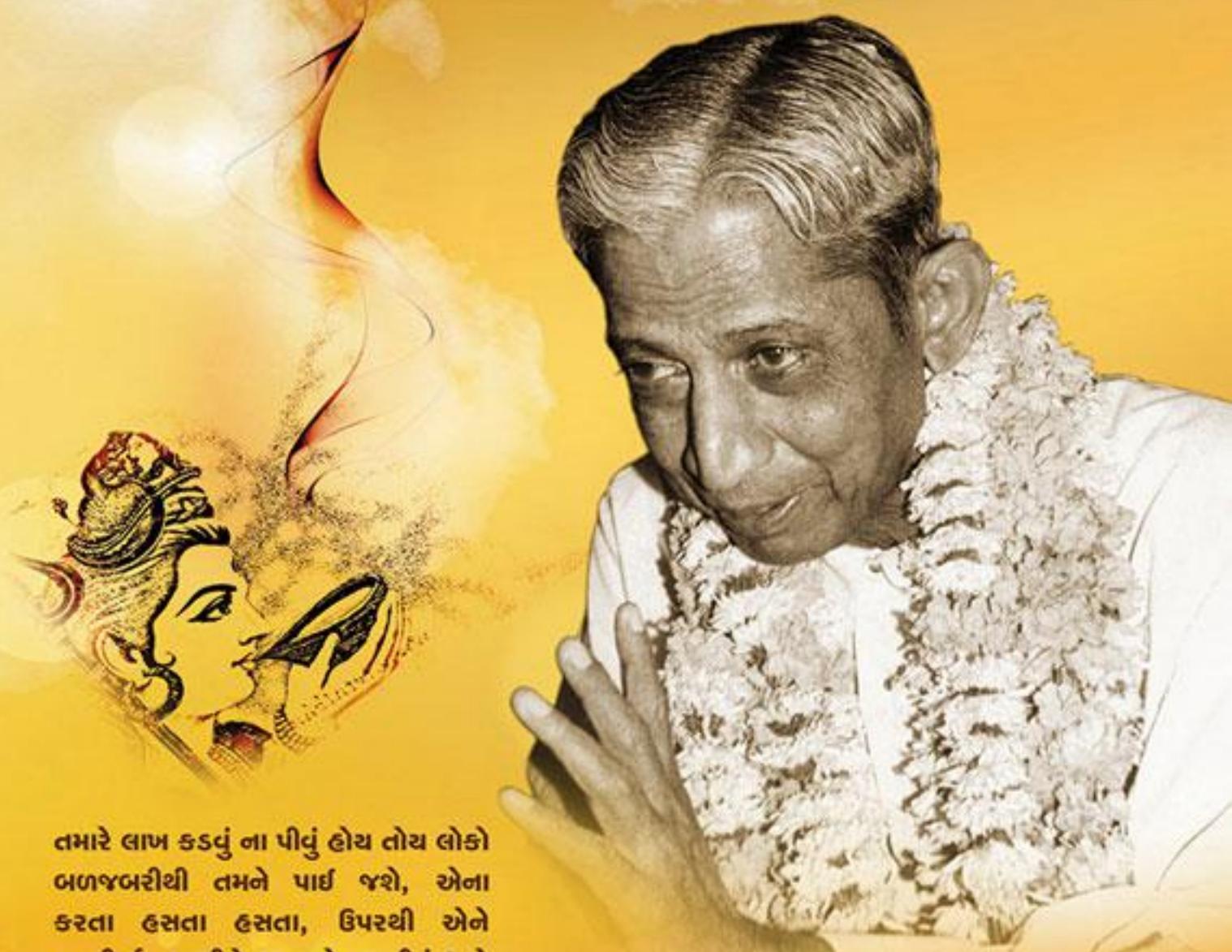

ફેલુઆરી ૨૦૧૬

કિંમત ₹ ૭૫૦

દાદાબાળી

તમારે લાખ કડવું ના પીવું હોથ તોથ લોકો
બળજબરીથી તમને પાઈ જશે, એના
કરતા હસતા હસતા, ઉપરથી એને
આશીર્વાદ આપીને શા માટે ના પીવું ? તે
સિવાય નીલકંઠ થવાય જ શી રીતે ?

દાદાવાળી

અપમાન પચાવો છસાતે મુખે

તંત્રી : ડિમ્પલ મહેતા

વર્ષ : ૨૧, અંક : ૬

સપ્ટેમ્બર અંક : ૨૪૬

ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૬

સંપર્ક સૂચ્ના :

અડાલજ નિર્માણ,

સીમંધર સ્ટારી,

અમદાવાદ-કલોલ હાઈવે,
મુ.પો. : અડાલજ-૩૮૨૪૨૧

જી. ગાંધીનગર, ગુજરાત.

ફોન : (૦૭૯) ૩૮૮૮૦૩૦૧૦૦

email: dadavani@dadabhagwan.org
www.dadabhagwan.org

દાદાવાળી ફરિયાદ માટે : ૮૧૫૫૦૦૭૫૦૦

Printed & Published by

Dimple Mehta on behalf of
Mahavidhe Foundation

5, Mamtapark Society,
Bh. Navgujarat College,
Usmanpura, Ahmedabad-14.

Owned by

Mahavidhe Foundation

5, Mamtapark Society,
Bh. Navgujarat College,
Usmanpura, Ahmedabad-14.

Printed at

Amba Offset

Basement, Parshvanath
Chambers, Nr.RBI,
Usmanpura, Ahmedabad-14.

Published at

Mahavidhe Foundation

5, Mamtapark Society,
Bh. Navgujarat College,
Usmanpura, Ahmedabad-14.

કુલ ઉર પેજ કવર પેજ સાથે

લપાજામ (ગુજરાતી)

૧૫ વર્ષ

ભારત : ૭૫૦ રૂપિયા

યુ.એસ.એ. : ૧૫૦ ડોલર

યુ.કે. : ૧૦૦ પાઉન્ડ

વાર્ષિક સભ્ય

ભારત : ૧૦૦ રૂપિયા

યુ.એસ.એ. : ૧૫ ડોલર

યુ.કે. : ૧૦ પાઉન્ડ

D.D. / M.O. ‘મહાવિદેહ
ફાઉન્ડેશન’ના નામે મોકલવો.

સંપાદકીય

જીવનમાં ડગલે ને પગલે અનેક પ્રસંગો બને છે, ત્યાં બુદ્ધિનું ચલણ ચાલુ થઈ જાય છે અને એ નફો-નુકસાન તોલતી જ રહે છે. એમાંચ વ્યવહારમાં પોતાનું માન સચવાય, એને જ હિતકારી માને છે. જ્યારે પરમ પૂજય દાદા ભગવાન (દાદાશ્રી) કહે છે, ‘અપમાન એ બહુ હિતકારી છે.’ માન-અપમાન એ અહુકારનો મીઠો-કડવો રસ છે. આત્મજ્ઞાન થકી મૂળ વસ્તુ પામ્યા પછી, હવે અહુકારનો રસ ખેંચી લેવાનો છે.

આ વર્કમાં એવો કોઈ જન્મો જ નથી કે જે આપણામાં કશું ડખલ કરી શકે ! તો પછી અપમાન કેમ આવે છે ? એમાં મૂળ હિસાબ પોતાનો જ છે. એ સામી વ્યક્તિ તો નિમિત બની જાય છે. એ હિસાબ પૂરો થયો કે ફરી કોઈ ડખલ નહીં કરે. કોઈ ગાળ આપે તે આપણને ના ગમતી હોય, તો તેને જ્મે જ કરવી, તપાસ ના કરવી કે મેં એને ક્યારે આપી હતી ? આપણે તો તરત જ જ્મે કરી લેવી કે હિસાબ પતી ગયો. ફરી ઉધાર કરીશું તો એ ચોપડા ચાલુ રહેશે, એના કરતા જમા કરી લઈશું તો એક દહાડો એનો અંત આવશે.

સામો અપમાન કરે છે તે આપણો એકસે (વધારાનો) અહુકાર ઓગાળી આપે છે, એમાં શું બગડી જવાનું ? એક વખત નક્કી કર્યું કે કોઈ જે જે કડવું આપે તે બધું જ પી લેવું છે, એટલે પછી પીવાય. આ કડવી દવા જો સદી જાય તો બીજો ડખો જ ના રહે ને ! એટલે અપમાન કરનારને ઉપકારી માની, છસાતે મુખે અપમાન પચાવી લેવું જોઈએ. પણ જો ત્યાં એવી જાગૃતિ ના રહે એને ક્યારેક એવા પ્રસંગો મનથી પ્રતિકાર ચાલુ રહે, વાણીથી પ્રતિકાર થઈ જાય, દેહનોય પ્રતિકાર થઈ જાય, તો નિર્જગતા ત૊ભી થઈ; ત્યાં પ્રતિક્રમણ કરવું પડે.

કોઈ આપણને ગાળ બાંડે તો એ આપણા કર્મના ઉદ્યે છે. એટલે આપણે મનમાં ભાવ બગાડવો નહીં પણ કહેવું, ‘એનું સારું થણે કે એ કર્મમાંથી મને મુક્ત કર્યો.’ અને ભાવ બગાડે તો તરત ને તરત સુધારી લેવો. દાદાશ્રી અત્યંત કળણાથી કહે છે, ‘મોક્ષે જધું હોય, તો એ કળા શીખી લો.’

અપમાન થાય એની સાથે ‘વ્યવસ્થિત છે’ કહી શોદ્યોળમાં પડવાનું કે ‘કેવી રીતે આ ગોળી આવી ? કચાંથી આવી ? મારનાર કોણ ? શું થયું ? કોને વાગી ? આપણે કોણ ?’ જેમ ઊંડા ઉત્તરીશું એમ ‘મૂળ વસ્તુ’ સમજાશે. ગમે તેવા અપમાનના પ્રસંગ આવે, પણ આપણી સમાધિ દશા ચલિત ના થાય, તો સમજવું કે આપણે સાચે રસ્તે છીએ. જેટલી બાબતમાં દુનિયા આપણને અસર ના કરે, આત્માની એ અનુભવ કક્ષા પૂર્વી થઈ ગઈ અને જેટલી બાબતમાં, અસર કરે, તે કક્ષા હજુ બાકી રહી છે. કોઈ ગાળ ભાંડે, માર મારે, લૂંટી લે તોય કશી અસર ના રહે, રાગ-દ્રેષ ના થાય તો જાણવું કે અછેત થયા.

પ્રસ્તુત સંકલનમાં મોક્ષમાર્ગ પ્રગતિ કરવા માન-અપમાન સામે જાગૃતિ માટે પરમ પૂજય દાદાશ્રીની વાણીમાંથી વિગતવાર સમજણ અત્રે સંકલિત થઈ છે; જે મહાત્માઓને મોક્ષમાર્ગ પુરુષાર્થમાં સહાયરૂપ થશે એ જ અભ્યર્થના.

જય સચ્ચિદાનંદ.

અપમાન પચાવો છસ્તે મુખે

થર્મોમિટરથી જાય, અસરની ઇન્ટેન્સિટી

અમે જ્ઞાન આપીએ છીએને, ત્યારે (તમને) શુદ્ધાત્માનું લક્ષ બેસી જાય છે. આ લક્ષ એ એક પ્રકારનો અનુભવ છે. હવે આ પાંચ આજ્ઞા પાળવી. તે હજુ પ્રગતિ માંડશો ને જેમ જાગૃતિ ઉત્પન્ન થાય, તેમ અનુભવ વધતો જશે.

પ્રશ્નકર્તા : એ અનુભવની કક્ષા કેવી રીતે આપણે જાણી શકીએ ?

દાદાશ્રી : જેટલી બાબતમાં દુનિયા આપણને અસર ના કરે, તે અનુભવ કક્ષા પૂરી થઈ ગઈ અને જેટલી બાબતમાં, જ્યાં જ્યાં અસર કરે, તે કક્ષા હજુ બાકી રહી છે.

પ્રશ્નકર્તા : દાદા, અસર ન કરે એ ખરેખર આત્મા જાણ્યાના કારણે છે કે અન્ય કોઈ કારણે, ઉદાસીનભાવ જાગવાથી એ વસ્તુ બનેલી છે ?

દાદાશ્રી : આત્મા જાણવાને લીધે થોડુંક એ ફીટ થાય છે. પછી થોડોક અનુભવ થાય છેને, ત્યાર પછી અમુક ભાગ (અસર થવાનો) બંધ થઈ જાય છે અને અનુભવ કાચો હોય, તે ભાગ હજુ કાચો રહી જાય છે.

પ્રશ્નકર્તા : એનું કોઈ થર્મોમિટર ખરું કે આમ આગળ વધી રહ્યા છે કે નહીં, એ જાણવા માટેનું ?

દાદાશ્રી : એ થર્મોમિટર તો આત્મા જ છે. એ કહી આપે કે ‘હજુ બરોબર નથી, આટલે સુધી અનુભવ બરોબર છે.’ આત્મા થર્મોમિટરની માફક કામ કર્યા જ કરે છે.

આજીા પાણ્યાની પારાશીરી

પ્રશ્નકર્તા : આજ્ઞામાં રહીએ છીએ કે નહીં, એ કેવી રીતે ખબર પડે ?

દાદાશ્રી : એ તો બધુંય ખબર પડે કે આ

આજ્ઞામાં જ રહે છે, એટલે સમાપ્તિ રહે નિરંતર. કોઈ ગાળો ભાડે કે બીજું કંઈ ભાડે, પણ તેને કશું અસર જ ના રહેને ! માર મારે, લૂંટી લે તોય રાગ-દ્રેષ ના થાય એ એનું થર્મોમિટર. થર્મોમિટર જોઈએ ને ? રે તેનો વાંધો નથી, રાગ-દ્રેષ ન થવા જોઈએ. જો કોઈને મારીએ અને એ રે, એ તો દેહ સુંવાળો હોય તો રે અને દેહ કઠણ હોય તો એ હસે, એ જોવાનું નથી. આપણા રાગ-દ્રેષ ગયા કે નહીં ?

પ્રશ્નકર્તા : તો દાદા, એનો અર્થ એવો થયોને કે કોઈ આપણને ગાળ દે અને આપણનું મોહું બગડી જાય, પણ અંદર એના પ્રત્યે રાગ-દ્રેષ ના થાય.

દાદાશ્રી : એ હજુ કચાશ છે. પછી તો મોહું પણ નહીં બગડે. અત્યારે મોહું બગડે એનો વાંધો નહીં. રે તોય વાંધો નહીં. માર સહન ના થતો હોય ને રડતો હોય તોય વાંધો નહીં.

પ્રશ્નકર્તા : મોહું બગડી જાય છે, એ નબળાઈ છે ?

દાદાશ્રી : નબળાઈ જ ને ! ત્યારે બીજું શું ? અપમાન પચાવવું એ તો મહાન બળવાનપણું છે.

તમને અત્યારે રસ્તામાં જતાં (કોઈ) કહે કે ‘તમે નાલાયક છો, ચોર છો, બદમાશ છો’ એવી તેવી ગાળો ભાંડી દે ને તમને વીતરાગતા રહે તો જાણવું કે આ બાબતમાં તમે આટલા બગવાન થઈ ગયા. જેટલી બાબતમાં તમે જત્યા એટલી બાબતમાં તમે બગવાન થયા અને તમે જગત જતી ગયા એટલે પછી પૂર્ણ બગવાન થઈ ગયા. પછી કોઈનીય જોડે મતભેદ પડે નહીં.

નબળમાં મૂળ પોતાનો જ હિસાબ

પ્રશ્નકર્તા : કોઈ કંઈ બોલી જાય, એમાં આપણે સમાધાન કેવી રીતે કરવું ? સમભાવ કેવી રીતે રાખવો ?

દાદાશ્રી : આપણું જ્ઞાન શું કહે છે ? કોઈ તમારામાં કંઈ કરી શકે એમ જ નથી. વર્લ્ડ (દુનિયા)માં કોઈ જન્મયો જ નથી કે જે તમારામાં કશું ઉખલ કરી શક્યો હોય ! કોઈ કોઈનામાં ઉખલ કરી શકે એમ છે જ નહીં. તો આ ઉખલ કેમ આવે છે ? તમારામાં જે ઉખલ કરે છે એ તમારે માટે નિભિત છે, પણ એમાં મૂળ હિસાબ તમારો જ છે. કોઈ ઊંધું કરે કે છતું કરે, પણ એમાં હિસાબ તમારો જ છે અને એ નિભિત બની જાય છે. એ હિસાબ પૂરો થયો કે ફરી કોઈ ઉખલ નહીં કરે.

એટલે નિભિતની જોડે ઝઘડો કરવો એ નકામો છે. નિભિતને બચકાં ભરવાથી ફરી પાછો ગુનો ઊભો થશે. એટલે આમાં કરવાપણું કશું રહેતું નથી. આ વિજ્ઞાન છે, એ બધું સમજ લેવાની જરૂર છે.

સામો ગાળ દેવા આવે તો આપણે ના સમજ જઈએ કે આ આપણે પહેલાની મિસ્ટેક (ભૂલ) છે ? એટલે આપણે એનો સમભાવે નિકાલ કરવાનો.

અપમાન એ પોતાના કાંગળું જ પરિણામ

સાચું ફંકશન હોય અને તમારા બધા માણસો બેઠા હોય તો એની મહીં કોઈ માણસ બે-ત્રણ વખત તમારું અપમાન કરી નાખે, તે ને તે દિવસે, તે ને તે કલાકમાં, તો તમારે શું કરવું એ સમજવું જોઈએ. શું કરવું જોઈએ ?

પ્રશ્નકર્તા : એના બે રસ્તા છે; કાં તો અપમાન ગળી જાવ, કાં તો અપમાનની સામે અપમાન કરો.

દાદાશ્રી : એ ગળી જવું એથ ગુનો છે. એ તો પછી રાત-દહાડો એની ઉપર વેર વધે, માનસિક વેર વધે. અને એના અપમાનની સામે અપમાન કરો, તોય ગુનો છે. તો શું કરવું, એ હું આપને કહું કે કોઈએ ગણ વખત અપમાન કર્યું, એટલે આપણે (વિચારવું કે) શાથી આ અપમાન કર્યું, આ ભર્દ બીજા કોઈને નથી કરતા અને મારે ભાગ ક્યાંથી આવ્યા ? એવું વિચારતા (લાગે કે) કાંઈ કોઈજા

હશે ખરા ? આ અપમાન કર્યું એ કાર્ય કહેવાય, એનું કોઈ હશે ખરું ?

પ્રશ્નકર્તા : હોય.

દાદાશ્રી : હવે એ કોઈ અન્ડરગ્રાઉન્ડ (સૂક્ષ્મમાં) છે. આપણે જાણતા નથી, આનું કોઈ શું છે તે, પણ એટલું નક્કી માનજો કે તમારા કોઈને લઈને જ આ પરિણામ છે, ઈંફેક્ટ છે. માટે તમારે એને શું કહેવાનું કે ‘ઓલરાઇટ’ (બરોબર છે), તમારો અને મારો હિસાબ ચૂક્તે થઈ ગયો. હવે જો તમારા ત્રણ અપમાન કર્યા હોય, તો મનુષ્યનો સ્વભાવ કેવો કે એના પાંચ કરે ! એટલે ત્રણ જમે કરતા દુઃખ થાય છે ને પાછો પાંચ ધીરે છે ! પાછું ફરી આવશે નહીં પાંચ ધીર્યા એટલે ? એટલે જે કોર્ઝીઝ કર્યા હતા તે કોર્ઝીઝ (ઓછા) દુઃખદાયી છે, તે ફરી પાછા નવા કોઈ ઊભા કરવા ? ના, એનો એન્ડ (અંત) લાવી દેવાનો. મારી વાત સમજાઈ આપને, શું કહેવા માગું છું તે ? ટૂંકો ને ટથ્ય માર્ગ.

કોઈ પણ વસ્તુ એ તમને આપે છે, એ તમારા કોઈનું જ પરિણામ છે. એ પરિણામ ભોગવી લેવાનું. તો ફરી નવા કોઈ ઊભા ન થાય. આપણે પરીક્ષા આપતી વખતે આઈસ્ક્રીમ ખાવા ગયા ને હોટલમાં ફર્યા અને પછી નાપાસ થઈએ, તેમાં બીજા કોઈનો શો ગુનો ? કોર્ઝીઝ આપણે ખરાબ કર્યા એટલે ઈંફેક્ટ ખરાબ આવી. હવે ફરી કોર્ઝીઝ નહીં કરીએ તો (ઈંફેક્ટ) નહીં આવે.

હિસાબ પૂરો કરવા જમા કરો

‘જો તમારામાં કોઈ દોષ નથી, તો વર્લ્ડમાં કોઈ તમારું નામ લેનાર છે નહીં’ એની ગેરેન્ટી (જામીનગીરી) લખી આપું અને ‘જો નામ લે છે તો તમારો દોષ છે’ એવું માનીને તમારે એ જમે કરી દેવું. ફરી ધીરવું નહીં આપણે. બે ગાળો ભાંડી ગયો અને પછી ફરી પાંચ ધીરીએ, તો ફરી પાછા આવશે. એના કરતા આપણે એની જોડે વ્યાપાર જ બંધ. ફરી ના

ગમતું હોય તો બે ગાળ જમે કરી દેવાની. ફરી પાંચ ધીરીએ તો ફરી પાછી પાંચ આવવાની.

પ્રશ્નકર્તા : એટલે એ બે જ ગાળો આવી, તે હિસાબની આવી ?

દાદાશ્રી : હિસાબ વગર કોઈ વસ્તુ તમારે વેરે નહીં આવે. એ ઈફેક્ટ છે, વિસર્જન છે, માટે હિસાબથી આવી છે. ત્યારે કહે, ‘(શું) ચોપડા મેં જોયા વગર લખ્યા છે ?’ અલ્યા, હિસાબ વગર આવે નહીં, માટે તું જમે કરી દેને અહીંથી. ‘સારું સાહેબ, જમે કરી દઈશ’ કહે છે. અને પાંચ ધીરવું હોય તો ધીર, તને ગમતું હોય તો. વ્યાપાર-સોદો ગમતો હોય તો ધીર. પોતાને ગાળ સહન થતી નથી ને બીજાને પાંચ આપે છે. નથી ગમતું તે બીજાને આપે તે ભયંકર ગુનો છે. એ ના હોવું જોઈએ. અને કો’ક આપણાને આપી જાય તે કાયદેસર છે. એને ‘તું કેમ આપે છે’ એમ પૂછવા ના જશો. એને જમે જ કરી દેવાનું.

કોઈ ગાળ આપે તે આપણાને ના ગમતી હોય તો તેને જમે જ કરવી, તપાસ ના કરવી કે મેં એને કયારે આપી હતી. આપણે તો તરત જ જમે કરી લેવી કે હિસાબ પતી ગયો.

કોઈ કહેશે, ‘આમની જોડે મારે અત્યારે કંઈ લેવાદેવા જ નથી, તોય એ કેમ ગાળો દઈ ગયો ?’ તે અત્યારના ચોપડાની લેવાદેવા ના હોય તો પાછલા ચોપડાનો હિસાબ હશે ને એને ત્યાં જમે કરાયા વગર એમને એમ તમારે ત્યાં કોઈ જમે કરાવે નહીં.

આ જગતમાં હિસાબ વગર તો આંખેય બેળી ના મળે, તો બીજું બધું હિસાબ વગર તે થતું હશે ? તમે જેટલું જેટલું, જેને જેને આચ્યું હશે, તેટલું તેટલું તમને તે પાછું આપશો. ત્યારે તમે જમે કરી લેજો ખુશ થઈને, કે હાશ ! હવે ચોપડો પૂરો થશે. નહીં તો ભૂલ કરશો તો પાછું ભોગવવું પડશે જ.

આપણે કોઈને સળી કરીએ તો તેના ફળ સ્વરૂપે કોઈ આપણાને ઉપાધિ કરે છે. બાકી આપણે

સળી કરીએ નહીં, તો કોઈ આપણું નામ ના દે ! તમે સ્વતંત્ર જ છો. જેટલી ભૂલ કરી છે, એટલી તો ભોગવવી જ પડશે ને ! જ્યારથી આ જાણ્યું કે તમે સ્વતંત્ર છો, પણ તે એકદમ સ્વતંત્ર થઈ ગયા નથી. તમે સ્વતંત્ર છો પણ તોય કહેશો કે અમને આ માણસ કેમ અપમાન કરી ગયો ? અરે ભાઈ એ અપમાનને તમે ચોપડે જમે કરી દો. જે કંઈ લોકો આપવા આવે, તે ચોપડે જમે કરી દો. એ પહેલા માલ ધીર્યો હતો તે જ પાછો આવે છે. તે ધીરીએ આપણાને એ સહન ના થાય એટલે પાછા ફરી એને ધીરીએ એટલે પાછો વેપાર આગળ ચાલુ રહ્યો ! એટલે તમને કોઈ એક અપમાન કરી ગયો, તો તેને આપણે જમે કરી લેવાનું કે ‘ભઈ, સારું થયું. મારા કર્મના ઉદ્યે, મારું કરેલું હશે તે ફળ મને મળવાનું થયું, તેમાં તું નિમિત્ત થયો. તે મને આ કર્મમાંથી છોડાવ્યો ! માટે હું તારો ઉપકાર માનું છું !’ એમ કરીને આપણે જમે કરી લેવાનું, તો તમારી ભૂલો ભાંગશે, નહીં તો ભૂલો ભાંગે નહીં.

ઉધાર બંધ, જમા ચાલુ તો આવશે અંત

પ્રશ્નકર્તા : એક વખત જમે કરીએ, બે વખત જમે કરીએ, સો વખત જમે કરીએ, એવું બધી વખત જમા જ કર્યા કરવાનું ?

દાદાશ્રી : હા, ફરી ઉધાર કરશો તો ફરી એ ચોપડા ચાલુ રહેશે. એના કરતા લાખ વખત તું જમે કરવાને, આપણે જમે કરવાના અને તો એનો અંત આવશે.

પ્રશ્નકર્તા : આટલા વર્ષ ગયા છતાં હજુ અંત નથી આવ્યો.

દાદાશ્રી : બીજો વિચાર કર્યા કરતા મારા કહ્યા પ્રમાણે કરજો ને, (તો) અંત આવી જશે. અને મેં જમે કરેલા છે, એવા બધા બહુ. અમે અણાવીસ વર્ષથી નવી ધીરતા નથી. તે ચોપડા બધા કેટલા ચોખ્યા થઈ ગયા ! ધીરવાનું જ બંધ કરી દીધું ને જમે જ કર કરેલું. ‘અમે’ ‘પટેલ’ને કહી દીધેલું કે ‘ભઈ, જે આપવા આવે, તેનું જમે કરી દેજો.’

માર્ગ સહેલો છે ને ? એટલે આવું વિજ્ઞાન છે આપણું. અને ચોપડાના હિસાબ તો પૂરા થવા જ જોઈએ ને ? તમને કેવું લાગે છે ?

પ્રશ્નકર્તા : થવા જ જોઈએ.

દાદાશ્રી : હા, અને આપણા પાડોશીને કહીએ કે ‘તમે સવારના પહોરમાં મને પાંચ ગાળો ભાંડજો.’ ત્યારે એ શું કહેશે કે ‘હું કંઈ નવરો છું ?’ એટલે હિસાબ નથી, એ કોઈ ગાળ ભાડે જ નહીંને ! અને હિસાબ છે, એ કોઈ છોડનાર નથી.

આવે હિસાબ ઘેર બેઠાં

અપમાન કરનારો ગાળો ભાંડવા ભાડે રાખીએ, તો ફાયદો થાય આપણાને ? કેમ (ના થાય) ?

પ્રશ્નકર્તા : એની અસર નહીં થાયને, ગાળોની. એકજેક્ટ (ચોક્કસ), જોઈએ એવી અસર ન થાય.

દાદાશ્રી : એની અસર જ ના થાય. ભાડે રાખેલાની શી અસર ? તો આ એની મેળે અસર થાય એવું મળે ત્યારે આપણે જાણીએ કે મૂળાં, પૈસા આપતા નથી મળતા, માટે એનો લાભ ઊઠાવી લઈએ. મારું શું કહેવાનું છે ? તમને એ છોડવાનું નથી. તેના કરતા સારી રીતે જમજોને નિરાંતે. નિશ્ચિત છે પાછું અને ભાડાનું છે નહીં, એટલે એકજેક્ટ છે. તે ઘડીએ આપણી કેટલી શક્તિ, કેટલું બેલેન્સશીટ (સરવૈનું) વધારે ? વધી જાય કે ના વધી જાય ? તમે નક્કી કરોને એટલે એની મેળે જ મેથાય હંમેશાં. નક્કી ના કરો (તો) શું થાય ? કહે છે, શું થશે ? આપણે શુદ્ધાત્મા ધીએ, બીજું શું થવાનું છે ?

એટલે આ (અપમાન) હવે ઘેર બેઠાં આવેને તો સ્વીકારી લેવું. શું કરવું ? આપણે ભાડે રાખીએ તો ના બને. એ ભાડાવાળો ગાળ કેટલીક (ને) કેવીક દે તે ? અપમાન કેવું કરે એ ? આપણેય સમજ જઈએ કે મૂળાં, આ ભાડાનું, કશું બરકત નથી આવતી. એમાં મરચું નાખેલું ના હોયને ? (આપણે) પેલું

જોઈએ છે, આમ ટાઈટ (કડક), મરચું-બરચું બરોબર નાખેલું હોય ! પેલો મરચું બરાબર નાખે નહીંને ! એટલે અપમાન-અપમાન બધા ઘેર બેઠા આવે તો એને સ્વીકારી લેજો. મારું શું કહેવાનું ? ‘ચંદુભાઈ’^{*} અપમાન સ્વીકારે કે ના સ્વીકારે ?

ખુશ થઈ જ મે કરી શે

પ્રશ્નકર્તા : સ્વીકારે. સમય પ્રમાણે વર્તવાનું હોયને ?

દાદાશ્રી : ના, સમય પ્રમાણે નહીં. એ તો આવે એટલે ગમે તે સમયે, ગમે તેવું હોય, તે સ્વીકારી લેવું આપણે, તો એ શક્તિ આપીને જાય. આપણાને જેટલું આ બાજુ બેલેન્સશીટમાં મળે એટલી શક્તિ આપણાને આપે. એક ફેરો અપમાનમાં સમતા રહીને તો બીજી વખતે બે અપમાન(માં સમતામાં રહેવા) જેટલી શક્તિ આવે, એવો કાયદો છે. મલ્ટિલિકેશન (ગુણાકાર)નો કાયદો છે. તો એવો લાભ શા માટે ન લેવો ? અપમાનને કહીએ ઘેર બેઠા, સમયને અનુસરીને નહીં, જ્યારે આવવું હોય ત્યારે આવજો ભઈ.

તે પારાશીશી વેચાતી બજારમાં મળે નહીં, આપણે ઘેર એકાદ હોય તો સારું. અત્યારે આ કળિયુગ છે, દુષ્મકાળ છે, એટલે ઘરમાં બે-ચાર ‘પારાશીશીઓ’ હોય જ, એક ના હોય ! નહીં તો આપણું માપ કોણ કાઢી આપે ? કો’કને ભાડે રાખીએ તોય ના કરે ! ભાડૂતી આપણું અપમાન કરે, પણ એનું મોહું ચઢેલું ના હોય એટલે આપણે જાણીએ કે આ બનાવટી છે ! ને પેલું તો ‘એકજેક્ટ’ ! મોહું-બોહું ચઢેલું, આંખો લાલ થઈ ગયેલી ! તે પૈસા ખચીની કરે તોય એવું ના થાય ને આ તો આપણાને મફતમાં મળે છે !

મફતમાં કોઈ ગાળ ના આપે. માન મફતમાં મળે પણ અપમાન તો તમે પાંચસો (રૂપિયા) આપો તોય ના મળે. એ તો પહેલા આપેલું હોય તો જ આપે. ભગવાને શું કહ્યું કે ‘જો મોક્ષમાં જવું હોય તો આપેલું લઈ લો.’

પ્રાપ્ત સંયોગોનો લાભ ઉઠાવી લો

આ હું અપમાનની માગણી કરું, ટેન્ડર (આપું) કાલે પેપરમાં કે મને અપમાન આપી જાઓ (પણ), નવરા ના હોય કોઈ. પાછળથી બોલવું હોય તે બોલી શકે, પણ મોઢે તો કોઈ (બોલે) નહીં.

કોઈ માન-અપમાન કરવા નવરું જ નથી. આપણો જ હિસાબ આપણને આપે છે. કોઈ નવરું હશે એવો વેપાર કરવા સારું? માન-અપમાન (તો) આપણને જાગૃત કરે છે.

પ્રશ્નકર્તા : કે ‘ઉંઘ નહીં, જાગી જા.’

દાદાશ્રી : હા, ‘જાગો, જાગો.’

પ્રશ્નકર્તા : એટલે કોઈ આપણને ગાળ આપે તો આપણો ખુશ થવું જોઈએને કે આપણો હિસાબ ચૂક્યે થાય છે?

દાદાશ્રી : હા, અને ખુશ થઈને જમે કરી દઈએ કે ચાલો, પાછલો આટલો હિસાબ આવ્યો. ધીરેલી રકમ જતી રહે, તેના કરતા પાછી આવી એટલી સારી ને! એટલે ચોપે જમે કરી દેવું. જેટલું ધીર્યું હોય એટલું જ પાછું આવશે. ધીરેલું ના હોય તે નહીં આવે.

અમાં નુકસાન શું?

પ્રશ્નકર્તા : અથડામણ ટાળવાની, ‘સમભાવે નિકાલ’ કરવાની આપણી વૃત્તિ હોય, છતાં સામો માણસ આપણને હેરાન કરે, અપમાન કરે, તો શું કરવું આપણે?

દાદાશ્રી : કશું નહીં. એ આપણો હિસાબ છે, તો આપણો તેનો ‘સમભાવે નિકાલ કરવો છે’ એમ નક્કી રાખવું. આપણે આપણા કાયદામાં જ રહેવું અને આપણે આપણી મેળે આપણું ‘પજલ’ ‘સોલ્વ’ કર્યા (ગૂંચ ઉકેલ્યા) કરવું.

પ્રશ્નકર્તા : સામો માણસ આપણું અપમાન કરે

ને આપણને અપમાન લાગે એનું કારણ આપણો અહંકાર છે?

દાદાશ્રી : ખરી રીતે સામો અપમાન કરે છે, તે આપણો અહંકાર ઓગાળી નાખે છે અને તેથી પેલો ‘ડ્રામેટિક’ (નાટકીય) અહંકાર! જેટલો એક્સેસ (વધારાનો) અહંકાર હોય તે ઓગણે, એમાં બગડી શું જવાનું છે? આ કર્મ ધૂટવા દેતા નથી. આપણો તો નાનું બાળક સામું હોય તોય કહીએ, ‘હવે ધૂટકારો કર.’

અપમાન સ્વીકાર્ય શક્તિ વધે

પ્રશ્નકર્તા : દાદા, વ્યવહારમાં વ્યૂ પોઈન્ટ (દાખિબિંદુ)ની અથડામણમાં, મોટો નાનાની ભૂલ કાઢે ને નાનો એનાથી નાનાની ભૂલ કાઢે, એ કેમ?

દાદાશ્રી : આ તો એવું છે કે મોટો નાનાને ખાઈ જાય. તે મોટો નાનાની ભૂલ કાઢે એના કરતા આપણો કહીએ, ‘મારી જ ભૂલ.’ ભૂલ જો માથે લઈ લઈએ તો એનો ઉકેલ આવે. અમે શું કરીએ? બીજો જો સહન ના કરી શકે તો અમે અમારે જ માથે લઈ લઈએ. બીજાની ભૂલો ના કાઢીએ. તે શા હારુ બીજાને આપીએ? આપણી પાસે તો સાગર જેવું પેટ છે. જુઓને! આ મુંબઈની બધી જ ગટરોનું પાણી સાગર સમાવે છે ને? તેમ આપણેય પી લેવાનું. તેથી શું થશે કે આ છોકરાંઓ ઉપર બીજા બધા ઉપર પ્રભાવ પડશે, એય શીખશે. બાળકોય સમજી જાય કે આમનું સાગર જેવું પેટ છે. (માટે) જેટલું આવે તેટલું જમે કરી લો. વ્યવહારમાં નિયમ છે કે અપમાન કરનાર પોતાની શક્તિ આપીને જાય. તેથી અપમાન લઈ લઈએ, હસતે મુખે.

બાકી રહ્યો આટલો પુરુષાર્થ

કવિરાજ શું કહે છે?

“હસતે મુખે ઝેર પીવે, નીલકંઠી ખાનદાન. નિઃસ્પૃહ અયાચકને, ખપે નહીં માન-તાન.”

હવે આપણો આટલો પુરુષાર્થ રહ્યો કે ‘હસતે

મુખે ઝેર પીઓ.' કો'ક દહાડો છોકરાની જોડે કંઈ મતભેદ પડ્યો, છોકરો સામો થયો હોય, તો પછી જે 'ઘાલો' (અપમાન) આપી જાય, તે પીવો તો પડે ને? રડી રડીનેય પણ પીવો તો પડે જ ને? એ 'ઘાલો' કંઈ ઓછો એના માથામાં મરાય છે? પીવો તો પડે જ ને?

પ્રશ્નકર્તા : હા, પીવો પડે.

દાદાશ્રી : જગત રડી રડીને પીવે છે, આપણે હસીને પીવું! બસ, એટલું જ કહે છે. જગત શું કરીને પીવે છે? રડી રડીને કે 'આણો આમ કર્યું ને આણો આમ પાયું ને આણો તેમ પાયું.' પોતાની પાસે એક તો આનંદ છે જ, પણ હસ્યા એટલે તેનો સાયકોલોજીકલ (માનસિક) આનંદ પણ થાય. સાયકોલોજી (માનસશાસ્ત્ર) શું કહે છે કે 'તમે હસો તો તમને આનંદ થાય.' ને પેલો સ્વાભાવિક આનંદ તો આપણી પાસે છે જ. મૂળ સ્વાભાવિક આનંદ અને આ સાયકોલોજીકલ આનંદ, બે ભેગું થયું પછી ચા કેવી સરસ બને? સરસ ના બને?

પ્રશ્નકર્તા : સરસ બને.

દાદાશ્રી : અને પેલું તો ચાય બગડી જાય ને બધુંય બગડી જાય. એટલે આ શું કહે છે કે 'હસીને ભોગવો.'

હિસાબી છે તે પીવું તો પડશે જ

અમે નીલકંઠ છીએ. નાનપણથી જે કોઈ ઝેર આપી ગયું, તે અમે હસતે મુખે, ઉપરથી તેને આશીર્વાદ આપીને પી ગયા ને તેથી જ નીલકંઠ થયા.

આવા ઝેર તો તમારે પીવાં જ પડશે. હિસાબી છે, માટે ઘાલો તો સામે આવશે જ. પછી તમે હસતાં હસતાં પીઓ કે મોકું બગાડીને પીઓ, પીવું તો પડશે જ. અરે! તમારે લાખ ના પીવું હોય તોય લોકો બળજબરીથી તમને પાઈ જશે, એનાં કરતા હસતાં હસતાં, ઉપરથી અને આશીર્વાદ આપીને શા માટે ના

પીવું? તે સિવાય નીલકંઠ થવાય જ શી રીતે? આ ઘાલા આપી જાય છે, તે તો તમને ઊંચું પદ આપવા આવે છે. ત્યાં જે મોકું બગાડશો તો એ આધું જતું રહેશે.

આશીર્વાદ આપીને, બનો મહાદેવજી

આ બધા સગાવહાલા છીને, તે આવીને આવડો કડવાનો ડોઝ આપી જાય છે તે નિરાંતે પી જવું, તેથી આશીર્વાદ આપીને કે સારું થયું, તું મને મહાદેવજી બનાવવા આપું છું. માટે તારું સારું થજો. એ તારો ઉપકાર, એમ માનીને પી જવું. પીવાશે તમારે પણ?

પ્રશ્નકર્તા : હવે તો બધું પીવાય.

દાદાશ્રી : હા, તે પીવાનું શરૂ કરી દો. એકવીસ વર્ષ સુધી ચાલવા દે તો થઈ જાય મહાદેવજી. એ બધું ઝેર પછી અહીં (ગળામાં) પચી જાય. અને લીલું, લીલું થઈ જાય. રસ્તો અધરો છે કે સહેલો છે? શું કહો છો?

પ્રશ્નકર્તા : કાંટાની ધારવાળો છે.

દાદાશ્રી : હા... એ તો લાડવા ખાવાના ખેલ નહોય. નહીં તો લોક ક્યારનાય મહાદેવજી થઈ જાય. લોકોને મહાદેવજી થવું બહુ ગમે છે પણ આ રસ્તો બહુ કઠણ છેને, એટલે પાછા ફરે. થવાશે તમારાથી? કરવા માંડોને શરૂ. આશીર્વાદ આપીને લઈ લઈએ કે તું મને મહાદેવજી થવા માટે આપું છું. તમને ગમી કે વાત?

પ્રશ્નકર્તા : બરોબર છે.

દાદાશ્રી : એમ? છે તો વાત અધરી પણ સાચી છે ને? ખોટી નથી.

શાથી હું જ શંકર ને હું જ નીલકંઠ કહ્યું? કે આખા જગતે, જેણો જેણો ઝેર પાયુંને, તે બધું જ પી ગયા. અને તમે (પણ) પી જાવ તો તમે પણ શંકર થાવ. કોઈ ગાળ ભાડે, કોઈ અપમાન કરે તો બધું જ ઝેર સમભાવથી પી જાવ આશીર્વાદ આપીને, તો શંકર થાવ. સમભાવ રહી શકે નહીં, પણ આશીર્વાદ આપીએ

ત્યારે સમભાવ આવે. એકલો સમભાવ રાખવા જાય તો વિષમભાવ થઈ જાય.

કડવું પચાવે તો થાય નીલકંઠ

જો સામો કડવું પાય ને તમે હસતે મોઢે આશીર્વાદ આપીને પી જાવ. તો એક બાજુ તમારો અહંકાર ધોવાય ને તમે એટલા મુક્ત થાવ ને બીજી બાજુ સામાવાળાને, કડવું પાનારાને પણ રિએક્શન (પ્રત્યાઘાત) આવે અને એ પણ ફરી જાય. એને પણ સારું રહે. એય સમજી જાય કે કડવું પાઉ છું, તે મારી નિર્ભણતા છે અને આ હસતે મોઢે પી જાય છે, તે ભારે શક્તિશાળી છે.

આપણાને જો જાતે કડવું પીવાનું કહ્યું હોય તો આપણો જાતે ઓછા પીએ ? આ તો સામેથી કડવું પાય એ તો કેટલું બધું ઉપકારી ? પીરસનાર તો ‘મા’ કહેવાય, પાછું એ લીધા વગર ચાલે તેમ નથી. નીલકંઠ થવા કડવું પીવું પડશે.

માણો મીઠાશ કડવાશની

(અને તેય પાછું) કોલ્ડ્રિક (ઠંડાપીણા)ની માફક પી જવાનું. આસ્તે આસ્તે પીવું, એકદમ નહીં. એકદમ પીવે તો જાણવું કે આ ભયવાળો છે, આને નથી રૂચતું. આની પર રૂચિ નથી. કડવું હોય તો એકદમ પી જાય. ‘અલ્યા મૂંઝા, એકદમ શું કરવા પીએ છે ? ધીમે ધીમે પીને’ કહીએ. કડવાની મીઠાશ માલમ પડી જાય. આપણે એકદમ પી જઈએ, તો જે કડવી ચીજ છે એની મીઠાશ કેમ કરીને માલૂમ પડે ?

કડવું પચાવતા શીખી જાવ

‘આપણો’ તો ‘ચંદુભાઈ’ને કહી દઈએ કે ‘તારે સો વખત આ કડવું પીવું પડશે.’ બસ, પછી એ ટેવાઈ જાય. કડવી દવા બાળકને જબરજસ્તીથી પીવડાવવી પડે, પણ જો એ સમજી જાય કે આ (મારા) હિતનું છે, એટલે પછી જબરજસ્તીથી પીવડાવવું ના પડે, એની મેળે જ પી લે. એક વખત નક્કી કર્યું કે જે

કોઈ આપે તે બધું જ કડવું પી લેવું છે, એટલે પછી પીવાય. મીહું તો પીવાય જ પણ કડવું પીતાં આવડવું જોઈએ. જ્યારે ત્યારે તો પીવું જ પડશે ને ? આ તો પાછો નફો છે, તો પીવાની પ્રેક્ટિસ કરી લેવી જોઈએ ને ?

પ્રશ્નકર્તા : ઊલટાંનું આપે કહ્યું છે ને કે મનને કડવું પીવડાવો ત્યારે જુદા રહેવું. એવા પુરુષાર્થમાં જ રહેવું જોઈએ.

દાદાશ્રી : ‘એ’ (મન) કડવું પીએ ત્યારે આપણે આમ તાલીઓ વગાડીએ, ‘હંઅ, હવે ઠેકાણે આવ્યા ! ત્યાર વગર તમે ઠેકાણે આવો એવા નહોતા !’

પ્રશ્નકર્તા : એવું જોડે બોલવું પડે અંદર ?

દાદાશ્રી : એવું બોલ્યા કે વધ્યો આગળ. પછી દુઃખ ના હોય. દુઃખ અડે નહીં. ‘બહુ રોફ મારતા’તાને કુંઈ, લ્યો ને, સ્વાદ કાઢો !

પ્રશ્નકર્તા : એવું બોલવાનું ? એ બોલવાથી શું ઇફેક્ટ (અસર) ઊભી થાય છે અંદર ?

દાદાશ્રી : બોલવાથી મહીં બધું ટાકું પડી જાય કે હવે આપણા હાથમાંથી લગામ ગઈ. મન-બન બધું ટાકું પડી જાય.

આ કડવી દવા જો સદી જાય તો બીજો ડખો જ ના રહેને ! અને પાછા તમે હવે જાણી ગયા કે આ નફાવાળો છે ! જેટલો મીઠો લાગે છે એટલો જ કડવો ભરેલો છે, માટે કડવો પહેલા પચાવી જાવ. પછી મીઠો તો સહેજે નીકળે. એને પચાવવાનું બહુ ભારે નહીં લાગે. આ કડવી દવા પચી એટલે બહુ થઈ ગયું ! ફૂલો લેતી વખતે સહુ કોઈ હસે પણ ટેખાળા પડે ત્યારે !

ત્યારે થાય અહંકાર નિરસ

કડવા-મીઠા અહંકારના પદમાંથી તમારે ખસવું છે ને ? પછી એમાં પગ શા માટે રાખો છો ? નક્કી કર્યા પછી બન્ને બાજુ પગ રખાય ? ના રખાય. રિસાવાનું ક્યારે બને ? જ્યારે કોઈક કડવું પીરસ્યું હોય ત્યારે.

અહંકારને જાતે નિરસ કરવો બહુ કઠિન કામ છે. એથી જો કોઈ નિરસ કરી આપતો હોય તો બહુ સારું એનાથી અહંકાર નાટકીય રહે અને અંદરનું બહુ સારું ચાલે. જો આટલું બધું નફાવાળું છે, તો અહંકારને નિરસ બનાવવા માટે હસ્તે મુખે જ શા માટે ના પીએ ?

જેમ તેમ કરીને બધો જ રસ ઓગાળી નાખે એટલે ઉકેલ આવે. અહંકાર તો કામનો છે, નહીં તો સંસાર વ્યવહાર ચાલશે કેમ ? માત્ર અહંકારને નિરસ બનાવી દેવાનો છે.

અહંકારનો સ્વભાવ છે કે નાટકીય બધું જ કામ કરી આપે, જો તમારો કડવો-મીઠો રસ નિરસ થઈ ગયો હોય તો ! અહંકારને મારવાનો નથી, નિરસ કરવાનો છે. અહંકાર સંપૂર્ણ નિરસ થાય એટલે આત્મા પૂરો. એટલું નક્કી કરો કે અહંકાર નિરસ કરવો જ છે, એટલે એ નિરસ થયા જ કરશે.

જ્ઞાને કરીને અહંકારનો રસ બેંચી લો

મૂળ વસ્તુ પામ્યા પછી હવે અહંકારનો રસ બેંચી લેવાનો છે. કોઈ રસે ચાલતા કહે, ‘અરે, તમે અક્કલ વગરના છો, સીધા ચાલો.’ એ વખતે અહંકાર જીભો થાય. તે અહંકાર સહેજે તૂટી જાય, બેંચાઈ જાય, રીસ ચઢે. એમાં રિસાવાનું ક્યાં રહ્યું ? આપણાને હવે રીસ ચઢવા જેવું રહેતું જ નથી. અહંકારનો જે રસ છે તે બેંચી લેવાનો છે.

બધાને અપમાન ના ગમે, પણ અમે કહીએ છીએ કે એ તો બહુ હેલ્પીંગ (મદદકર્તા) છે. માન-અપમાન એ તો અહંકારનો કડવો-મીઠો રસ છે. અપમાન કરે તે તો તમારો કડવો રસ બેંચવા આવ્યો કહેવાય. ‘તમે અક્કલ વગરના છો’ એમ કહ્યું એટલે એ રસ સામાએ બેંચી લીધો, જેટલો રસ બેંચાયો એટલો અહંકાર તૂટ્યો અને એ પણ વગર મહેનતે બીજાએ બેંચી આપ્યો. અહંકાર તો રસવાળો છે. જ્યારે અજાગ્રતા કોઈ કાઢે ત્યારે લહાય બળે. એટલે

જાણીને સહેજે અહંકાર કપાવા દેવો. સામો સહેજે રસ બેંચી આપતો હોય, એના જેવું તો વળી બીજું શું ? સામાએ કેટલી બધી હેલ્પ (મદદ) કરી કહેવાય !

આપણે જે ધોવાનું હતું તે બીજાએ ધોઈ આપ્યું, એ જ આપણો નફો. અમે જ્ઞાની પુરુષ અબુધ હોઈએ અને જ્ઞાની પાસે એટલી બધી શક્તિ હોય કે તે જાતે જ અહંકારનો રસ બેંચી નાખે. જ્યારે તમારી પાસે એવી શક્તિ ના હોય, એટલે તમારે તો કોઈ સામેથી અપમાન કરી, તમારો અહંકારનો રસ બેંચવા આવે તો રાજી થવું જોઈએ. તમારી કેટલી બધી મહેનત બચી જાય અને તમારું કામ થઈ જાય ! આપણે તો નફો ક્યાં થયો એ જ જોવાનું. આ તો ગજબનો નફો થયો કહેવાય. જો (આપણાને) બધા વચ્ચે ઉતારી પાડે તો ખોટ લાગે પણ એમાં તો ભારે નફો છે. એ સમજાય પછી ખોટ ના લાગે ને !

અહંકાર ધોવાય તો રહેવાય સ્વપદમાં

આપણે વિધિ વખતે બોલીએ છીએ કે ‘હું શુદ્ધાત્મા છું’ તો પછી શુદ્ધાત્માનું રક્ષણ કરવાનું કે બીજી બાજુનું ? ‘હું શુદ્ધાત્મા છું’ બોલો તો છો, તો પછી એવા જ પદમાં રહેવું છેને ? એના માટે તો અહંકાર ધોવડાવવો પડશે. તનતોડ મહેનત કરી નિશ્ચય કરો એટલે ધોવાય જ.

એક વાધરીને રાજા બનાવ્યો હોય અને ગાદી પર બેઠા પછી જો એમ કહે કે ‘હું વાધરી છું’, તે કેવું કહેવાય ? ‘શુદ્ધાત્મા’નું પદ પામ્યા પછી બીજું હવે આપણાને ના હોય.

કોઈ માણસ છે તે જેલમાંથી છૂટીને વડોપ્રધાન થયો, તે થયા પછી ભૂલે નહીં ને રાત-દહાડો કે હું વડોપ્રધાન છું, ના ભૂલેને ? તે ભૂલે નહીં એટલે એનું કામેય ચૂકે નહીં. કોઈ પ્રશ્ન પૂછે ને, તો ‘હું વડોપ્રધાન છું’ એવું સમજીને જ જવાબ આપે. એટલે આપણે શુદ્ધાત્મા થયાને, તો આપણે શુદ્ધાત્મા સમજીને જ જવાબ આપવાનો. જે થયા તે રૂપનું છે આ, સમજ

જાવ. બહાર કર્મના ઉદય જોર કરે તે જુદી વસ્તુ છે, તે તો વડાપ્રધાનનેય જોર કરે. કર્મના ઉદયે કોઈ ઢેખાળો મારે, કોઈ ગાળો ભાડે. એ તો બધું કર્મના ઉદય તો એમનેય છે ને, પણ એ એમની વડાપ્રધાન તરીકેની ફરજ બજાવે; એવી આપણે શુદ્ધાત્માની ફરજ બજાવવી પડે. એથી કરીને પોતે ‘ચંદુભાઈ છું’ એ બધું ભૂલી ના જાય. એમ કંઈ ભૂલે પાલવે ? બધું લક્ષમાં જ હોયને !

‘હું ચંદુલાલ છું’ ત્યાં સુધી બધું કડવું લાગે, પણ આપણાને તો આ બધું અમૃત થઈ પડ્યું છે. માન-અપમાન, કડવું-મીઠું એ બધા દ્વંદ્વ છે. તે હવે આપણાને ના રહે. આપણે દ્વંદ્વાતીત છીએ. એટલા માટે તો આ સત્સંગ કરીએ છીએને ! છેવટે બધાયને દ્વંદ્વાતીત દશા જ પ્રાપ્ત કરવી છે ને !

પ્રતિકાર, ત્યાં કરવું પ્રતિકમણ

પ્રશ્નકર્તા : અપમાન થાય એ ના ગમે, તો ત્યાં શું કરવાનું ?

દાદાશ્રી : એનો વાંધો નહીં, પણ અપમાન થાય ત્યારે હુમલો ના કરો ને ?

પ્રશ્નકર્તા : વાણી એવી નીકળે, વાણીથી ‘એટેક’ (હુમલો) થાય.

દાદાશ્રી : પણ એવો તમારો ભાવ નથી ને ?

પ્રશ્નકર્તા : બિલકુલ નહીં. એવી વાણી નીકળ્યા પછી પોતાને બિલકુલ ગમે નહીં. પણ આવી વાણી નીકળી એ અસંયમ તો થઈ ગયોને ? એ લાભ મળે નહીં ને કંઈ ?

દાદાશ્રી : પણ ‘ફસ્ટ’ (પહેલો) સંયમ એટલે અંદર એવું થવું જોઈએ કે ‘ના, આવું ના હોવું જોઈએ. આ કેમ થાય છે ?’ એ પહેલો સંયમ શરૂ થવો જોઈએ. સાચો સંયમ જ એ કહેવાય. પછી ‘લાસ્ટ’ (અંતિમ) સંયમ ધીમે ધીમે આવે.

પ્રશ્નકર્તા : કો’ક વખત આવું અપમાન કરી

નાખે તો ત્યાં મનનો પ્રતિકાર ચાલુ રહે, વાણીનો પ્રતિકાર કદાચ ના થાય.

દાદાશ્રી : આપણે તો એ વખતે જે બન્યું, એનો વાંધો નહીં. અરે ! દેહનોએ પ્રતિકાર થઈ ગયો, તોએ એ જેટલી જેટલી શક્તિ હોય, એ પ્રમાણે વ્યવહાર હોય છે. જેની સંપૂર્ણ શક્તિ ઉત્પન્ન થયેલી હોય, તેને મનનો પ્રતિકારેય બંધ થઈ જાય. છતાં આપણે શું કહીએ છીએ ? મનથી પ્રતિકાર ચાલુ રહે, વાણીથી પ્રતિકાર થઈ જાય, અરે ! દેહનોએ પ્રતિકાર થઈ જાય; તો ત્રણેય પ્રકારની નિર્બળતા ઊભી થઈ, તો ત્યાં ત્રણેય પ્રકારનું પ્રતિકમણ કરવું પડે. પ્રતિકમણ કર્યું એટલે સાફ થઈ ગયું. છે એ તો નીકળ્યા વગર રહે નહીંને !

પ્રશ્નકર્તા : આપણાને અણગમતું એવું કંઈક બનતું હોય અને એ સહી લેવું, એને પ્રતિકમણ કહો છો આપ ?

દાદાશ્રી : ના, સહન ના કરવું જોઈએ, પ્રતિકમણ કરવું જોઈએ.

પ્રશ્નકર્તા : તો પ્રતિકમણ એટલે શું ?

દાદાશ્રી : પ્રતિકમણ એટલે સામો જે આપણું અપમાન કરે છે, તે આપણે સમજ જવું જોઈએ કે આ અપમાનનો ગુનેગાર કોણ છે ? એ કરનાર ગુનેગાર છે કે બોગવનાર ગુનેગાર છે, એ આપણે પહેલું ડિસીઝન (નિર્ણય) લેવું જોઈએ. અપમાન કરનાર એ બિલકુલેય ગુનેગાર નથી હોતો, એક સેન્ટેય ગુનેગાર નથી હોતો. એ નિમિત્ત હોય છે અને આપણા જ કર્મના ઉદયને લઈને એ નિમિત્ત ભેગું થાય છે. એટલે આ આપણો જ ગુનો છે. હવે પ્રતિકમણ એટલા માટે કરવાનું કે એના પર ખરાબ ભાવ થાય તો પ્રતિકમણ કરવા જોઈએ. એના તરફ ‘નાલાયક છે, લુચ્યો છે’ એવો મનમાં વિચાર આવી ગયો હોય તો પ્રતિકમણ કરવાનું અને એવો વિચાર ના આવ્યો હોય અને આપણે એનો ઉપકાર માન્યો હોય તો પ્રતિકમણ

કરવાની જરૂર નથી. બાકી કોઈ પણ ગાળ ભાડે તો એ આપણો જ હિસાબ છે, એ માણસ તો નિમિત્ત છે. ગજું કાપે તે કાપનાર નિમિત્ત છે અને હિસાબ આપણો જ છે. આ તો નિમિત્તને જ બચકાં ભરે છે અને એના જ જંગઠા છે બધા.

પ્રતિકમણ કરી કરે ચોખ્યં

આ તો જંજાળ છે બધી. તને એમના માટે જેટલા (અવળા) વિચાર આવે, એટલા પ્રતિકમણ કર કરવાં. જે દહાડે કો'ક વિચાર આવે, તેના પ્રતિકમણ કર કર કરવા. એ ભૂસી નાખવા તરત. પ્રતિકમણ કરવાથી આપણા બધા એટેકના વિચાર બંધ થઈ જાય પછી. એટલે પછી મનને દ્વેષ ના આવે. જેના તરફ મન અકળાતું હોય, એના પ્રતિકમણ કરીએ તો બંધ થઈ જાય પછી. માનસિક એટેક થયો એટલે એના પ્રતિકમણ કરવાના. હલકી નાતોમાં મારંમાર કરે અને આપણામાં શબ્દથી મારે, નહીં તો મનથી મારે. શબ્દ મારે કે ન મારે ?

પ્રશ્નકર્તા : મારે.

દાદાશ્રી : આ બેનો તો કહે, ‘હજુ તો કાળજેથી શબ્દ જતો નથી એવો ઘા વાગ્યો છે મને.’ એવા શબ્દો બોલે ! અને મનથી મારે તેય એના ઘરનાં જ હોય.

પ્રશ્નકર્તા : મનથી એટલે બોલ્યા વગર જ ને ?

દાદાશ્રી : જો શબ્દો બોલે ને, તો એ સામી થઈ જાય એવી હોય તો (પછી એને) મનથી મારે. વહુથીયે જો ધણી સામો થઈ જતો હોય તો એ મનથી મારે. ‘મારા લાગમાં આવે તો તેને તે વખતે હું સીધો કરીશ.’ પછી લાગ ખોળો !

યેતો મળના સ્પંદનો સામે

પ્રશ્નકર્તા : એક ખરાબ પ્રસંગ આવ્યો હોય, સામેથી વ્યક્તિ તમારા માટે ખરાબ બોલતી હોય કે કરતી હોય, તો એના રિએક્શનથી અંદર આપણને જે ગુસ્સો આવે છે, એ જીબથી શબ્દો કાઢી નાખે છે,

પણ અંદરથી મન કહે છે કે આ ખોટું છે, તો બોલે છે એના દોષ વધારે કે મનથી કરેલા તેના દોષ વધારે ?

દાદાશ્રી : જીબથી કરેને, તે જીબદો અત્યારે ને અત્યારે હિસાબ આપીને જતો રહે છે અને મનથી કરેલો જીબદો આગળ વધશે. જીબથી કરે ને, તે તો આપણે સામાને કહું એટલે (એય) આપી દે. તરત અનું ફળ મળી જાય અને મનથી કરે તો અનું ફળ તો એ ફળ પાકશે (ત્યારે), અત્યારે એ બીજ રોધ્યું એટલે કોઝિઝ કહેવાય. એટલે કોઝિઝ ના પડે એટલા માટે મનથી થઈ ગયું હોય તો મનથી પ્રતિકમણ કરવું.

પ્રશ્નકર્તા : આમાં કોઈ વખત આપણને ઓછું આવી જાય કે હું આટલું બધું કરું છું, ઇતાં આ મારું અપમાન કરે છે ?

દાદાશ્રી : આપણે તેનું પ્રતિકમણ કરવું પડે. આ તો બ્યવહાર છે. આમાં બધી જાતના લોક છે. તે મોક્ષે ના જવા હે એવું બધું બુદ્ધિવાળું જગત છે. માટે આમાંથી આમ ચેતીને ચાલવું, સમેટીને ચાલવું, સંકોચાઈને ચાલી જવું.

પ્રશ્નકર્તા : એ પ્રતિકમણ આપણે શાનું કરવાનું ?

દાદાશ્રી : પ્રતિકમણ એટલા માટે કરવાનું કે આમાં મારા કર્મનો ઉદ્ય હતો કે જેથી કરીને આ બેગો થયો ને તમારે આવું કર્મ બાંધવું પડ્યું, અનું પ્રતિકમણ કરું છું ને ફરી એવું નહીં કરું કે જેથી કરીને કોઈને મારા નિમિત્તે કર્મ બાંધવું પડે.

નિમિત મળે પોતાના જ કર્મના ઉદ્દ્યથી

પ્રશ્નકર્તા : ઇતાંય કોઈ નિમિત મળી જાય ને કષાય ઊભા થઈ જાય તો શું કરવું ?

દાદાશ્રી : ભલે કષાય ઊભો થયો. નિમિત એ કષાય ઊભો થવાનું કારણ નથી, ફક્ત તમે ભગવાનની

આજ્ઞા પાણી નથી. ભગવાનનું શું કહેવું છે કે આ તમારા કર્મના ઉદ્યથી છે. તમે શા માટે મુંજાઓ છો ? કર્મના ઉદ્ય તમારા છે ને એ નિભિત છે. તાણો માણસ હોય તે નિભિતને બચકાં ના ભરે.

તમને પેલો ગાળો ભાડે છે અગર તો તમને નુકસાન કરે છે, એ તમારા કર્મના ઉદ્યથી છે. એ નિભિત માત્ર છે બિચારો તમને એમ લાગે છે કે આ જ આવું કરે છે. એટલે તમને આ ગુનો દેખાય છે. જ્યાં ગુનો નથી કરતો, ત્યાં ગુનો દેખાય છે. આટલું જ જો તમે કરોને, આ આટલું મારું વાક્ય પાળોને તમે, કે ‘જે બધું થાય છે, એ મારા કર્મના ઉદ્ય થાય છે. સામાનો દોષ નથી, એ નિભિત છે.’ એટલું જ જો પાળો તો તમે મોક્ષ જશો.

મને જે શરૂ શરૂમાં બધા (એટેક) કરતા’તાને, (એ) પછી થાકી ગયા. આપણો એટેક નહીંને ! સામો હલ્લો નહીંને આપણો. આપણો જો સામો હલ્લો હોયને, તો આ લોકો થાકે નહીં.

પ્રશ્નકર્તા : બીજું કંઈ કરું નહીં, ખાલી મનમાં લાગે એટલું જ.

દાદાશ્રી : મનમાં લાગે એ નહીં, પણ જો બહાર એટેક કર્યો તો આ જગત થાકે નહીં. આ અંદર લાગે તેનું પ્રતિકમણ કરી લેવું.

સમતાપૂર્વક ઉકેલ લાવી નાણો

પ્રશ્નકર્તા : આપણને સહન કરવું પડે છે, તો એનો રસ્તો શો ?

દાદાશ્રી : આપણો તો સહન કરી જ લેવું, ખાલી બૂમ બરાડો નહીં પાડવો. સહન કરવું તે પણ પાછું સમતાપૂર્વક સહન કરવું. સામાને મનમાં ગાળો ભાંડીને નહીં, પણ સમતાપૂર્વક કે ભઈ, ‘મારું જે કર્મ હતું, તે મને બોગવડાયું અને મને કર્મમાંથી મુક્ત કર્યો.’ માટે એનો ઉપકાર માનવો. સહન કંઈ મફત કરવું પડતું નથી, એ આપણા જ દોષનું પરિણામ છે.

ચંદુભાઈને એક માણસ સો માણસોની રૂબરૂમાં ચાર ગાળ ભાંડી ગયો, હવે કર્મના ઉદ્યે એ ભાંડી ગયો. એટલે આપણે જાણીએ કે આ મારા કર્મના ઉદ્યે છે અને એ નિભિત બન્યો છે. એટલે આપણે મનમાં શું કરવું જોઈએ ? એના માટે ભાવ બગાડવો નહીં, પણ આશીર્વાદ આપવા કે ‘એનું સારું થજો કે એ કર્મમાંથી મને મુક્ત કર્યો. આ કર્મમાંથી છોડાવ્યો.’

‘આજે મારું અપમાન કર્યું !’ મેલ ને છાલ, અપમાન તો ગળી જવા જેવું છે. ધણી અપમાન કરે ત્યારે યાદ આવવું જોઈએ કે આ તો મારા જ કર્મનો ઉદ્ય છે અને ધણી તો નિભિત છે, નિર્દ્દ્યષ છે અને મારા કર્મના ઉદ્ય ફરે ત્યારે ધણી ‘આવો, આવો’ કરે છે. માટે આપણે મનમાં સમતા રાખીને ઉકેલ લાવી નાખવો.

જે કરીને છૂટી જાવ

ચાર ગાળો ખાઈને પણ છૂટા થઈ ગયા ને, એટલે હલકા થઈ ગયા ને હવે છૂટા થતી વખતે બીજ અવળા ના પડે એટલું જ જોવાનું. લોકો ચાર ગાળો ખાય છે ખરા, પણ બીજ અવળા નાખે છે. પાછી પાંચ ગાળ એને ભાડે. અલ્યા, ચાર તો સહન થતી નથી, પણ પાછી પાંચ ધીરી ! આ ચાર જમે કરી દે ને ! તારે જો સહન ના થતી હોય તો પાછી ફરી ધીરે છે શું કરવા ?

આવી રીતે ભટક ભટક કર્યા જ કરે છે (અને) વગર કામના ગુનામાં એ આવી જાય છે. તેથી કોઈની માટે ભાવ બગાડશો નહીં અને બગડે તો સુધારી લેજો, તરત ને તરત. પણ મોક્ષ જવું હોય તો આમાંથી આપણે કેમ કામ કાઢી લેવું, એ કળા શીખી લો. એ કળા જ્ઞાનીપુરુષ શીખવાડે કે આવી રીતે નીકળી જાઓ.

જ્ઞાનીની ક્ષમા હોય સહજ

પ્રશ્નકર્તા : અપમાનના ભાવથી પોતાને આધાત લાગ્યો, તો એને કઈ રીતે સુધારે ? કઈ રીતે પ્રતિકમણ કરે ?

આપ્તવાણી

અક્મે વિક્રમ

ન ભૂતો, ન ભવિષ્યતિ

તા. ૧૬ ડિસેમ્બર ૨૦૧૫

શ્રી સીમંઘર સ્વામી રથ

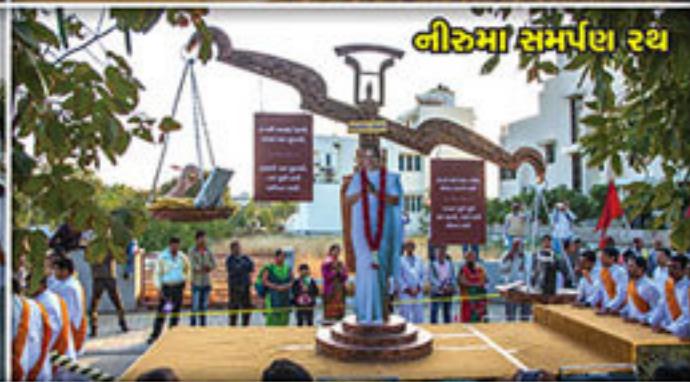
દાદા-નીરુમા રથ

અક્મ પ્રસાર રથ

નીરુમા સમર્પણ રથ

મહાત્માઓ સાથે શોભાયાત્રા નિહાળતા પૂજયશી

અકમ સેનાની - પૂજ્યાંશી રથ

આપ્તવાણી પ્રદર્શન

પોલીસ બેન્ડ ગાન

સાંસ્કૃતિક કાર્યક્રમ

આધ્યાત્મિ-૧૪ ભાગ-૫ ઉદ્ઘાટન સમારંભ

આધ્યાત્મિ-૧૪ ભાગ-૫ વિમોચન

દાદાની વાણી પર-પ્રદર્શન

દાદાશ્રી

દાદાશ્રી : સામાને અપમાન કર્યું ને આપણને આધાત લાગે તો ?

પ્રશ્નકર્તા : હા, તો કઈ રીતે પ્રતિકમણ કરવાનું ?

દાદાશ્રી : તેનું પ્રતિકમણ આપણે કરવાનું ના હોય, એણે કરવાનું હોય.

પ્રશ્નકર્તા : એને કયા ભાવથી સુધારાય ?

દાદાશ્રી : એ સુધારે, આપણે સુધારવાનું નહીં. આપણે તો ક્ષમા આપવાની.

પ્રશ્નકર્તા : તો આપણે ભાગે એ ક્ષમા આપવાની રહીને ?

દાદાશ્રી : જે થઈ ગયેલું હતું, તેને વ્યવહારની રીતે કહેવું પડે કે ક્ષમા, બાકી આ વીર પુરુષની ક્ષમા નથી એ.

પ્રશ્નકર્તા : ફરજિયાત છે ?

દાદાશ્રી : નહીં, વ્યવસ્થિત જ છે. એમાં પેલાનું શું કર્યું તે ? એમાં નવું શું કર્યું તે ? અમારી સહજ ક્ષમા હોય. સામાની ભૂલ થાય તો એ મનમાં પસ્તાય. મેં કહું, ‘પસ્તાશો નહીં જરાય, બરાબર છે.’ એટલે એની પાછળ અમારી સહજ ક્ષમા હોય જ. ક્ષમા સહજ હોવી જોઈએ.

તમે જ નક્કી કરો, શું જોઈએ છે ?

પ્રશ્નકર્તા : કોઈ આપણી ઉપર બુદ્ધિથી ગોળીબાર કરતો હોય અને આપણને તકલીફમાં મૂકતો હોય તો આપણે શું કરવું ?

દાદાશ્રી : એવું છે ને, જો મોક્ષ જોઈતો હોય તો જોયા કરવાનું અને જો સંસાર જોઈતો હોય, બટકવું હોય તો ગોળી મારવી આપણે.

પ્રશ્નકર્તા : એના જેટલી બુદ્ધિ આપણામાં ના હોય તો ?

દાદાશ્રી : બુદ્ધિ હોય તોય મોક્ષ જોઈતો હોય તો એણે ગોળી મારવાની શી જરૂર ? અને સંસાર જોઈતો હોય તો ગોળી માર માર કરો. શું જોઈએ છે તમારે ?

પ્રશ્નકર્તા : મોક્ષ જોઈએ છે, પણ...

દાદાશ્રી : બટકવાનું ગમે છે કે આ ગમે છે ?

પ્રશ્નકર્તા : મોક્ષ જોઈએ છે પણ સામેવાળો આપણી ઉપર ગોળીબાર ના કરે એવી ઈચ્છા ખરી.

દાદાશ્રી : ના, એ ઈચ્છા તો ચાલે નહિ. ગોળીબાર કરવા દેવો. આ (આપણે) ગોળીબાર કરેલા છે, તેનું ફળ આવેલું છે. આ ગપ્પું નથી. માટે લઈ લો અને જમે કરી દો !

જગત છે ન્યાય સ્વરૂપ

આ જગત ગપ્પું નથી. જગત ન્યાયસ્વરૂપ છે. બિલકુલ એક સેકંડેય અન્યાય કર્યો નથી કુદરતે.

તમને અપમાન કરે તો તમારો દોષ એ. આ દુનિયાના બે કાયદાઃ એક આ લોકને દેખાતો ગુનો; તે લોકો શું કહે, અપમાન કરનારો ગુનેગાર છે અને કુદરત શું કહે, તમારો ગુનો છે. તમે આજ પકડાયા એટલે આ તમારો હિસાબ આપે છે. પેલો પકડાશો ત્યારે હિસાબ આપશો. એટલે કુદરત નિરંતર ન્યાયમાં જ હોય છે. કોઈ જાતનો અન્યાય થતો નથી.

ના સાંભળો બુદ્ધિનું હવે

બન્યું એ ન્યાય જાણો તો આખા સંસારનો પાર આવી જાય એવું છે. આ દુનિયામાં એક સેકંડ પણ અન્યાય થતો નથી, ન્યાય જ થઈ રહ્યો છે. એટલે બુદ્ધિ આપણને ફસાવે છે કે આને ન્યાય કેમ કહેવાય ? એટલે અમે મૂળ વાત કહેવા માંગીએ છીએ કે કુદરતનું આ છે અને બુદ્ધિથી તમે જુદા પડી જાવ. એટલે બુદ્ધિ આમાં ફસાવે છે. મોક્ષે જતાં બુદ્ધિ ઉખલ રૂપ છે અને સંસારમાં બુદ્ધિ એને હેલ્પ કરે છે. એક ફેરો જાણી

લીધા પછી બુદ્ધિનું માનીએ નહીં આપણે. બન્યું એ ન્યાય, ભોગવે એની ભૂલ. કોઈના ન્યાયમાં ભૂલ-ચૂક હોય બધી, ઉંઘું-ચતું થઈ જાય, પણ આ ન્યાયમાં ફેર નહીં. (માટે બુદ્ધિનું) હડહડાટ કાપી દેવાનું.

કો'ક કહે કે ચંદુભાઈમાં અક્કલ ઓછી છે, તો અસર થઈ જાય. જ્યાં અસર થાય ત્યાં સમ્યક્ બુદ્ધિ છે જ નહીં. સમ્યક્ બુદ્ધિનું દેવાળું નીકળ્યું છે. વ્યવહાર એડજસ્ટ કરે ને પોતે ખોટ ના ખાય એનું નામ સમ્યક્ બુદ્ધિ. નવી ખોટ ખાઈએ નહીં ને જૂની ખોટ વસૂલ કરીએ.

કુદરતને ન્યાયી માનવી એનું નામ જ્ઞાન

કુદરતના ન્યાયને જો સમજો તો તમે આ જગતમાંથી છૂટા થઈ શકશો. નહીં તો કુદરતને સહેજ પણ અન્યાયી સમજો, કે તમારું જગતમાં ગુંચાવાનું સ્થાન જ એ. કુદરતને ન્યાયી માનવી એનું નામ જ્ઞાન. જેમ છે તેમ જાણવું એનું નામ જ્ઞાન અને જેમ છે એમ નહીં જાણવું એનું નામ અજ્ઞાન.

એક માણસે બીજા માણસને સુખ આપ્યું, એક માણસે આ માણસનું જરા અપમાન કર્યું. ત્યારે કહે છે કે આપણા જ્ઞાને કરીને આનો શો ન્યાય ? (જ્ઞાન) એમ કહે છે કે આય છૂટ્યો ને એય છૂટ્યો. આ એના ચાર્જ કરેલા ભાવમાંથી છૂટી ગયો. એણો આવું ચાર્જ કર્યું (હતું), તે એવામાંથી છૂટી ગયો. એ બન્ને છૂટી ગયાને ? સાતે ગુણ્યા હોય તે નવથી ભાગીએ તો ના ભગાય. એ તો સાતે જ ભાગીએ તો જ ભગાય.

પ્રશ્નકર્તા : એટલે દાદા, એ જ્ઞાનથી પોતે અલિપ્ત રહે છેને ? એનાથી નિર્લેપ રહે છે એ ?

દાદાશ્રી : હા, પણ (એ) છે જ નિર્લેપ પછી. નિર્લેપ છે, અસંગ છે પણ આય જોડે જોડે ખરુંને ! હિસાબ ચૂકતે થતા જાય. પણ અપમાન ચાર્જ કરેલા, તે ડિસ્ચર્જ અપમાને કરીને જ ઉડી જાયને ! માનના કરેલા ચાર્જિંગ એ માને કરીને જ ઉડે. આ બેને ઉડાવવા માટે, એ તો નિકાલ કરવા પડેને ?

વ્યવહાર નિઃશોષ કરી નાખો

વ્યવહાર કોને કહેવાય છે ? નવ હોય તેને નવથી ભાગવાનું. જો નવને બારથી ભાગીએ તો વ્યવહાર કેમ ચાલે ? ન્યાય શું કહે છે ? નવને બારે ભાગો ! ત્યાં પાછો ગુંચાઈ જાય છે. ન્યાયમાં તો શું બોલે કે એ આવું આવું બોલ્યા, તે તમારે આવું બોલવું જોઈએ. તમે એક વખત બોલો એટલે પેલો બે વખત બોલે. તમે બે વખત બોલો એટલે સામો દસ વખત બોલશે. આ બન્ને ભમરડા ફરશે એટલો વ્યવહાર છે. આ બન્ને બોલતા બંધ થયા તો વ્યવહાર પૂરો થયો, વ્યવહાર ભગાઈ ગયો. વ્યવહાર એટલે શેષ ના વધે તે.

વ્યવહાર તો લોકોને આવડતો જ નથી. વ્યવહાર કોઈ દહાડો આવડયો હોત, અરે ! અડધો કલાકેય આવડયો હોત તોય ધણું થઈ ગયું ! વ્યવહાર તો સમજ્યા જ નથી. વ્યવહાર એટલે શું ? ઉપલક ! વ્યવહાર એટલે સત્ય નહીં. આ તો વ્યવહારને સત્ય જ માની લીધું છે. વ્યવહારમાં સત્ય એટલે ‘રિલેટિવ’ સત્ય તે. અહીંની નોટો સાચી હોય કે ખોટી હોય, બેઉ ‘ત્યાં’ના સ્ટેશને કામ લાગતી નથી. માટે મેલ પૂળો આને, અને આપણે ‘આપણું’ કામ કાઢી લો. વ્યવહાર એટલે દીધેલું પાછું આપીએ તે. હમજું કોઈ કહે કે ‘ચંદુલાલમાં અક્કલ નથી’, તો આપણે જાણીએ કે આ દીધેલું જ પાછું આવ્યું ! આ જો સમજો તો તેનું નામ વ્યવહાર કહેવાય. અત્યારે વ્યવહાર કોઈને છે જ નહીં. જેને વ્યવહાર વ્યવહાર છે, એનો નિશ્ચય નિશ્ચય છે.

ના કરશો સામો ગોળીબાર

એટલે જો ખાતાં બિડાઈ જશે તો મોક્ષ નક્કી થશે. નહીં તો તમે સામાને ગાળો આપી આવ્યા, તે પાછી લેતી વખતે તમે કચકચ કરો છો તે ચાલે નહીં.

પ્રશ્નકર્તા : એટલે સામો ગોળીબાર કરે તો આપણે બચવાનો પ્રયત્ન નહીં કરવાનો, એનો અર્થ એ થાય ?

દાદાશ્રી : પ્રયત્ન તો, જો થાય તો કરવા અને (સામાનું) નુકસાન નહીં કરવાનું. તમારે છે તે એના માટે અવળા વિચાર નહીં કરવાના. એ ગોળીબાર કરે તોય તમે ગોળીબાર બંધ કરી દો. સામો ગોળીબાર કરે. તેથી આત્મા મરે નહીં.

અને ભટકવું હોય તોય રસ્તો છે. તમે સામી બે મારો ! ભટકવાનું ગજું હોય અને ભટકવાની ટેવ પડેલી હોય, તો નિરાંતે એક ફેરો મારી આવો જોઈએ. પછી ફરી છોડાવનાર નહીં મળે. આ તો અહીં છોડાવનાર મળે છે, ત્યારે આવી કયક્ય થયા કરે છે ! બુદ્ધિથી ગોળીબાર કરે, તેને નિરાંતે મહીથી આશીર્વાદ આયા કરવા, કે ‘સારું થજો તારું, તેં અમને કર્મમાંથી છોડાયા !’ ના ગમતું હોય એણે બે ગોળીબાર કરવાના. (પણ) બેમાંથી એક કરો.

હથિયારો હેઠાં મૂકી ચાલવું

પ્રશ્નકર્તા : પણ આપણામાં શક્તિ હોય તો બે ગોળીબાર કરીએ ને ?

દાદાશ્રી : એના કરતા સીધેસીધું મૂકી દો ને છાનામાના. શક્તિ નથી અને વાધની ભૂલ કાઢવી છે ? ભલભલા શક્તિવાળાએ છોડી દીધું ને ! અમે આખી જિંદગીમાં હથિયાર જ જાયું નથી. હથિયાર બધા નીચે મૂકીને બેઠો છું, કણિય થઈને ! સામો હથિયાર મારે તોય પણ મેં એ જાયું નથી ! જો છૂટા થવું હોય તો હથિયાર મૂકી દો ! નહીં તો જાલો હથિયાર ને આવી જાવ !

આશીર્વાદ આપી ભૂલ સ્વીકારી લો

પ્રશ્નકર્તા : હા, પણ આપણાને તકલીફ થાય ને ?

દાદાશ્રી : તકલીફ ના કરવી હોય તો આપણે સંસારમાં ભટકવાનું રાખો. શું ખોટું છે આ સંસારમાં ? આપણે તકલીફ કરી આવ્યા હોય, તે પાછી આવે તો એમાં ગુનો શો ? માટે તરત સ્વીકારી લો. આ હસતા

મોઢે સ્વીકારી લો કે ‘બહુ સારું થજો ભાઈ એનું !’ બુદ્ધિથી ગોળી મારી, નહિ તો પેલી ગોળી મારે તો દેહ છૂટી જાય ને બુદ્ધિથી ગોળી મારી, તે તો સારું કર્યું છે, જીવતા રહ્યા ને !

નહીં તોય આ લોકો તોલીને બોલે છે કે તોલ્યા વગર બોલે છે ?

પ્રશ્નકર્તા : તોલ્યા વગર.

દાદાશ્રી : એટલે આપણે એવો હિસાબ લેવો કે “સારું ને, ‘ચોર’ એકલા કહે છે. ‘લુચ્યા છે, બદમાશ છે, નાલાયક છે’ એવું બધું નથી કહેતા, એટલા સારાં છે ને !” નહીં તો એનું મોહું છે, એટલે ફાવે એટલું બોલે. એને કંઈ ના કહેવાય આપણાથી ?

અપમાન કરનાર મહાન ઉપકારી

પ્રશ્નકર્તા : ‘આપત્વાણી’માં અમે લઘ્યું છે કે ‘દાદા ચોર છે’ એવું કોઈ કહે તો મહાન ઉપકાર માનવો.

દાદાશ્રી : એનો શા બદલ ઉપકાર માનવો ? કારણ કે કોઈ કહે નહીં આવું. આ પડધો છે કશાકનો. તે આ મારો પોતાનો જ પડધો છે, માટે ઉપકાર માનું.

આ જગત પડધા સ્વરૂપે છે. કંઈ પણ આવે તો એ તમારું જ પરિણામ છે, એની હંડેડ પરસેન્ટ (સો ટકા) ગેરેન્ટી લખી આપું છું. એટલે અમે ઉપકાર જ માનીએ, તો તમારેય ઉપકાર માનવો જોઈએ ને ? અને તો જ તમારું મન બહુ સારું રહેશે. હા, ઉપકાર નહીં માનો તો એમાં આપો તમારો અહંકાર ઊભો થઈને દ્વેષ પરિણામ પામશે, એને શું નુકસાન જવાનું છે ? તમે નાદારી કરાવી. એટલે તમારે કહેવું કે ‘ભઈ, તારો ઉપકાર છે.’ તે આપણી નાદારી ના નીકળે એટલા સારુ. એ તો નાદાર થઈને ઊભો જ રહેશે, એને શું ? એને દુનિયાની પડેલી નથી, એ તો બોલે. હા, બેજવાબદાર વાક્ય કોણ બોલે ? જેને પોતાની જવાબદારીનું ભાન નથી, તે બોલે. તો એના બેગું

આપણે ભસવા જઈએ, તો આપણેય કૂતરા કહેવાઈએ.
એટલે આપણે કહીએ કે ‘તારો ઉપકાર છે.’

પ્રશ્નકર્તા : તો આપણા દેખના ભાવ ઉદ્યમાં
આવે, એ આપણે જોઈએ ને શમાવીએ, એટલા માટે
આપણે એનો ઉપકાર માનવો ?

દાદાશ્રી : જ્યાં જ્યાં દ્રેષ આવતો હોય ત્યાં
અંદરખાનેથી ઉપકાર માનજો, તો એ દ્રેષ બંધ થઈ
જશે. પોલીસવાળા ઉપરેય અભાવ આવતો હોય તો
એનો ઉપકાર માનજો, તો એ અભાવ બંધ થઈ જશે.
આજે કોઈ પણ માણસ ખૂંચતો હોય, તો તે ‘બહુ
સારો માણસ છે, આ તો ઘણા ઉપકારી છે’ એવું રહે
તો ખૂંચતું બંધ થઈ જશે. આપણે ઉપકાર માનવાનો.
ઉપકાર માનવાથી આપણું મન બગડે નહીં.

અપમાન કરનારો જ્યારે ઉપકારી ગણાશે, ત્યારે
તમારું માન છેદાઈ જશે ! અપમાન કરનારાને ઉપકારી
ગણવો, તેના બદલે અપમાન થાય ત્યારે માણસ બેસી
જાય છે !

આપણું મનનું બંધારણ એવું થઈ જવું જોઈએ
કે ગમે એટલા અપમાન ખાય તોય પચી જાય. આ
બંધારણ થાય ક્યારે ? કે જ્યારે અપમાન મળે ત્યારે
આપણે જાણીએ કે ઓહોહો, આ જે દવા જ નહોતી
મળતી, તે આજે મળી છે !

એડજસ્ટમેન્ટ લઈ મન વશ રાખો

અત્યારે કો’કે ગાળ ભાંડી તો મહીથી મન
કહેશે, ‘મારો બે ધોલ’ તો ? આ(નું) તો પ્રતિકમણ
કરવું જોઈએ કે આ ભૂલ થઈ. આવું ના હોવું જોઈએ.

બધે ચોખ્ખું રાખવું જોઈએ, નહીં તો મનમાં
રીસ ચઢતી જાય દહડે દહડે ને મન એક દહડો
કૂદાકૂદ કરી મેલે.

અરે, આપણો સગો ભાઈ હોય ને, એના માટે
પણ ‘આ નાલાયક છે, લુચ્યો છે’ એવા બધા ભાવો
થાય અને ભાઈ જોડે પ્રેમ પણ ખરો, તો આપણે શું

કરવું પડે ? ‘એ તો મહાન ઉપકારી છે, એને લીધે
તો આપણે જીવતા રહ્યા’ એવું તેવું બોલવું જોઈએ.
આ એડજસ્ટમેન્ટ લેવું જોઈએ.

અનુભાવ સિદ્ધ જ્ઞાનીનો પ્રયોગ

અમારી માનેલી વસ્તુ કોઈ હોય નહીં. અમારે
મન વશ થઈ ગયેલું હોય. અમારું મન કશું બોલે જ
નહીં. અમને હમણાં ધોલો મારેને તોય કશું નહીં,
આશીર્વાદ આપીએ. કોઈ ગાળો ભાડે તોય આશીર્વાદ
આપીએ. જેલમાં ધાલે તોય આશીર્વાદ આપીએ,
પોલીસવાળાને. અપમાન આપો છતાંય આશીર્વાદ
આપે તે એકલા ‘જ્ઞાની પુરુષ’!

અમને ના ફાવતો માણસ આવે, એટલે અમે
કહીએ કે ‘બહુ ઉપકારી છે આ તો !’ એટલે મન સારું
રહે. નુકસાન કરનારો માણસ આવે તોય અમે કહીએ
કે ‘બહુ ઉપકારી માણસ છે આ’, તો મન સારું રહે.

પ્રશ્નકર્તા : પણ બુદ્ધિ એવું કહેવા જ ના દે.
એ તો ‘બહુ ખરાબ છે, ખરાબ છે’ એમ જ કહેવડાવે.

દાદાશ્રી : એ તો ‘ના’ કહે. એ તો બોલે જ
નહીં કોઈ સાથે. એ તો ઊલટાનું એવું બોલે કે યુઝ્લેસ
(નકામો) (છે), નાલાયક છે. અહીં આપણે કહીએ
ને, આફ્ટર ઓલ હી ઈજ એ વેરી ગૃહ મેન. (છેવટે
તો એ સારા માણસ જ છે.)

દોષિત તો કોઈ દેખાવો જ ના જોઈએ. મનમાંય
ના હોવું જોઈએ. બુદ્ધિમાં તો હોવું જ ના જોઈએ.

પ્રશ્નકર્તા : બુદ્ધિમાં પાછું કેવું હોય ?

દાદાશ્રી : બુદ્ધિ ક્લિયર (ચોખ્ખી) હોય. મને
બહુ ગાળો દઈ ગયો હોય તેને હું આવું કહું કે ‘એ
બહુ સારો માણસ, આના જેવો માણસ મળે નહીં !’

પરવશતાથી કરે, અમાં એનો શો દોષ ?

પ્રશ્નકર્તા : પણ દાદા, આપણે એવું કહીએ કે
‘આ બહુ સારો માણસ છે’ પણ પાછું જોડે ફરી

મહો દેખાડે કે ‘શું સારો છે ? આવું તો કરી ગયો, એને કેમનો સારો કહેવાનો ?’

દાદાશ્રી : એ કહે તો પણ અમે પાછા એને સમજાવીને અમારું ઓડજસ્ટ કરી દેવડાવીએ. એને સમજાવીએ બધું સારી રીતે.

પ્રશ્નકર્તા : એ કઈ સમજણ પાડો એને ?

દાદાશ્રી : છેલ્લી રીત એ સમજાવીએ કે ‘ખરી રીતે આત્માએ કરીને, નિશ્ચયે કરીને તો શુદ્ધ છે અને વ્યવહારમાં એ બિચારો પરવશતાથી કરે છે, એમાં એનો શો દોષ બિચારાનો ?’ એવું તેવું બધું આમ સમજણ પાડીએ, પણ છેવટે એની પાસે કબૂલ કરાવીએ. એક જ શબ્દથી ના પતે. બધા બહુ જાતના શબ્દોથી સમજાવવું પડે.

પ્રશ્નકર્તા : આપે એક વખત એમ કહેલું કે ‘એ શુદ્ધાત્મા છે’ એટલું કહેવાથી કંઈ એ નિર્દ્દેખ ના દેખાય. મન થોડીવાર આગળ જઈને ચડી બેસે. એટલે એ બધા પાસા દેખાડીએ ત્યારે એ ‘નિર્દ્દેખ છે’ એવું એક્સેપ્ટ (કબૂલ) કરે.

દાદાશ્રી : હા. મન તો એકલું એક્સેપ્ટ કરે જ નહિ ને ! મન જ્ઞાનની વાતેય ના એક્સેપ્ટ કરે. આ જ્ઞાનની જ વાત છે કે ‘ભર્ઠ, એ પરવશતાથી કરે છે, એમાં એનો શો દોષ બિચારાનો ?’ એવું આપણે કહીએ ત્યારે કહે, ‘એવું ના ચાલે.’

વ્યવસ્થિત સમજયે રહે સ્થિરતા

જગતના લોકો ‘વ્યવસ્થિત છે’ એવું ના સમજે, પણ ‘જે થયું તે બરાબર છે’ કહેશે. પણ આપણે વ્યવસ્થિત સમજ જવાનું. હવે ‘આપણા લોકો’ બહુ ત્યારે ચાર બાબતમાં વ્યવસ્થિત સમજયા હોય. પણ પાછું આપણું અપમાન કરે કે હલી જાય, પણ પછી તરત જ વ્યવસ્થિત સમજાય તો સ્થિરતા રહે. આ તો એવું છે ને, કેટલી બધી બાબતો રહી ગયેલી હોય ! વ્યવસ્થિત જો સમજયો હોય ને, તેને તો રાગ-દ્રેષ જ

હોય નહીં. ભાગોલું તો ત્યારે કહેવાય કે વ્યવસ્થિત એક્ઝેક્ટ (જેમ છે તેમ) સમજે.

તમને ‘વ્યવસ્થિત’ સમજાયું છે ? અપમાનની જગ્યાએ જવું પડે તો તમને શું થાય ? અપમાન થાય એની સાથે ‘વ્યવસ્થિત છે’ કહી અને શોધખોળમાં પડવાનું કે ‘કેવી રીતે આ ગોળી વાગી ? આવી ક્યાંથી ? મારનાર કોણ ? શું થયું ? કોણે વાગી ? આપણે કોણ ?’ પેલું વ્યવસ્થિત ના સમજાય, ત્યાં સુધી એમ જ જાણે કે ‘આણે મને મારી છે. મેં જતે જોઈ છે ને !’ એટલે આ વ્યવસ્થિત જો સમજ્યો હોત ને, તો વીતરાગ થાત.

પરમાણુનું મિલન વ્યવસ્થિતને આધિન

પ્રશ્નકર્તા : દાદા, આપે કહું છે કે એક પરમાણુને બીજા પરમાણુનું મિલન વ્યવસ્થિતના લો (કાયદા) સિવાય બને તેમ નથી, તો આ ગાળ બધું આવે છે એ તો બધું જથ્થાબંધ આવે છે, તો તે વ્યવસ્થિત જ છે ?

દાદાશ્રી : બહુ સરસ વાત કહી. આ અમારી જીણી વાત તેં પછી પકડી પાડી. એક-એક પરમાણુ-પરમાણુનું મિલન વ્યવસ્થિતના નિયમની બહાર નથી, તો આ એક શબ્દ વાળી રૂપે નીકળે અને એના પરમાણુઓ છૂટા પાડીએ તો આખી રૂમ ભરાઈ જાય. એકદમ ચોખ્ખા બે પરમાણુનું મિલન વ્યવસ્થિતના નિયમ વગર ના થઈ શકે, તો આ કદરૂપા પરમાણુની તો વાત જ શી કરવી ? એક પરમાણુ પણ વ્યવસ્થિતના નિયમને આધીન છે.

શુદ્ધ દાસ્તિએ ભાળો શુદ્ધ

(હવે) બીજા જોડે વ્યવહાર કરો ને કોઈ ગાળો ભાંડતો હોય તેને ગાળ ભાંડનારા તરીકે જોવો ના જોઈએ. એને શુદ્ધાત્મા જોવો જોઈએ. કોણ ગાળ ભાંડે છે તે જોવાનું અને એ કોણ છે, તેય જોવાનું. બને સાથે રહેવું જોઈએ જ્ઞાન. અને આપણું જ્ઞાન રાખે એવું છે બધાને.

સામો આપણને ગાળ ભાંડતો હોય ને માર મારતો હોય તોય ‘એ શુદ્ધ જ છે’ એવો ભાવ ના છોડવો જોઈએ.

જથી કોઈ દોષિત, તો દોષ કોણો ?

પ્રશ્નકર્તા : હા, છતાં ફાઈલો હોય બધી, એ આપણા માટે ગમે તેટલું ખરાબ કરતી હોય, એના માટે અંદરથી ભાવ એવો ખરાબ થતો નથી, પણ જ્યારે ફાઈલ સામે આવે કે સામો માણસ નિર્દ્દેશ દેખાવો જોઈએ. એકદમ થવું જોઈએ એ નથી થતું, થોડીવાર પછી થાય છે.

દાદાશ્રી : જગૃતિ તો હોય છે પણ પોતે કાચો પડી જાય છે. પહેલાંની ટેવ ખરીને ?

પ્રશ્નકર્તા : દાદા, એક ફેરો શુદ્ધાત્મામાં બેસાડ્યા પછી કાચા રેણા પડે ?

દાદાશ્રી : કોઈ ગાળ ભાડે તો એમાં પાછો હાથ ઘાલી છે, એને એમ થાય કે મને ગાળ ભાડી. ખરી રીતે એને ગાળ ભાંડતો નથી. એ તો એની જગ્યાએ જ છે, તે વળી પાછા અહીં ક્યાં આવ્યા ? અક્કમ વિજ્ઞાન શું કહે છે ? દોષિત કોઈ હોતાં જ નથી.

લોકોએ ‘કર્તા થિયરી’ જોઈ છે પણ ‘કર્મ થિયરી’ જોઈ નથી. આ ભાઈએ મારું અપમાન કર્યું એમ કહે તે ‘કર્તા થિયરી’ ! ને મારા કર્મના ઉદ્યથી ગાળો દે છે એ ‘કર્મ થિયરી.’ કર્મની થિયરી સમજે તો સામાનો જરાય દોષ ના દેખાય.

પુરુષ પદે બેરીને પ્રકૃતિ નિહાળો

સામો ગાળો બોલે ત્યારે મનમાં એમ થાય, ‘ઓહોહો ! આ તો એ કર્તા નથી, આ તો પ્રકૃતિ કરે છે.’ ત્યારે એ પુરુષ થયો કહેવાય. પણ હજુ સ્થિરતા નથી આવી પુરુષ તરીકેની, એટલે હાલી જાય. બાકી પુરુષ જ છે. હવે આ નિહાળવાનું કામ એને રહ્યું નહીં, (ને) આમ સાંભળતાની સાથે તરત જ પ્રકૃતિ દેખાય એ પરમાત્મા થયો.

પેલો ગાળો ભાડે આપણાને, તો આ ગાળ ભગવાન દેતા નથી. આ તો પ્રકૃતિ સ્વભાવ એને ગાળો દે છે. આ બાદ કરીએ તો ભગવાન દેખાય. તમામ પ્રકારના પ્રકૃતિ સ્વભાવ બાદ કરીએ તો ભગવાન દેખાય. આટલું વાક્ય જો કહિ (શાસ્ત્રમાં) હોત ને, તો આ કેટલાંય સાધુઓ છે તે બધા મોક્ષમાર્ગમાં ચઢી જાત. આટલી જ નિર્ભળ વાત જો કોઈએ કહી હોત !

સમજુ લો હકીકત જ્ઞાનીના જ્ઞાનથી

અમને તો કોઈ ગાળ ભાડે તો અમે જાણીએ કે એ અંબાલાલ પટેલને ગાળો ભાડે છે, પુદ્ગલને ગાળો ભાડે છે. આત્માને તો એ જાણી શકે નહીં, ઓળખી શકે નહીં ને ! એટલે ‘અમે’ સ્વીકારીએ નહીં. ‘અમને’ અડે જ નહીં. અમે વીતરાગ રહીએ ! અમને એની પર રાગ-દ્વેષ ના થાય, એટલે પછી એક અવતારી કે બે અવતારી થઈને બધું ખલાસ થઈ જાય !

તમને અમારા જ્ઞાનની સમજથી સમજવું હોય તો ‘વ્યવસ્થિત’ છે, ‘હિસાબ છે’, એવું તમારે સમજવું પડે. એથી આગળ જશો એટલે ‘મૂળ વસ્તુ’ સમજાશે. ‘બચાવનારો કોઈ બચાવી શકતો નથી, મારનાર મારી શકતો નથી. બધું કુદરતનું કામ છે આ’. ‘વ્યવસ્થિત’ ખરું પણ ‘વ્યવસ્થિત’ પરના અવલંબન તરીકે પણ આ કોણ કરી રહ્યું છે ? એ આખા ભાગને પોતે જાણે કે (આ) બધી કુદરતની જ કિયા છે.

(ખરેખર) કોઈ કરતું નથી. કૂલો ચઢાવે છે તે તેની અવસ્થા છે, ઢેખાણા મારે છે તેથે તેની અવસ્થા છે. મહીંથી ફૂલના પરમાણુ ઊડે ત્યારે જ બહારથી તે કાળે ફૂલાં આવીને પડે ને મહીં પથ્થરના જેવા પરમાણુ ઊડે ત્યારે બહારથીય પથરા આવીને પડે. રાઈમસર આવીને મળે.

કોઈ ગાળ ભાડે તો એનો નિવેડો લાવી નાખજો, કારણ કે સત્તા નથી કોઈને ગાળ ભાંડવાની. અને એણે જો ભાડી તો ‘ધેર ઈજ સમથીંગ રોંગ.’ (ત્યાં કંઈક ભૂલ છે.) એનો નિવેડો લાવી નાખજો.

કોમનસેન્સથી ઉકેલો પ્રશ્ન

એક સાહેબને એક માણસ આવીને ગમે તેવું કહેવા માંડ્યો. તે સાહેબને 'કોમનસેન્સ' (વિવેકબુદ્ધિ)થી જરાય અસર ના થઈ, જો 'કોમનસેન્સ' હતી તો ! 'કોમનસેન્સ' તો બહુ મોટી વસ્તુ છે. એટલે 'કોમનસેન્સ'નો દાખલો આપણાને જોવા મળે કે આ સાહેબે 'કોમનસેન્સ' વાપરી. બીજો માણસ તો ત્યાં આગળ 'ડિસ્કરેજ' (નાહિંમત) જ થઈ જાય ને, એની મેળે જ ! જબરજસ્ત 'ડિપ્રેશન' (હતાશા) આવી જાય, પણ મેં તો એમનામાં ડિપ્રેશન જોયું નથી. હું એ જ જોયા કરતો હતો કે ડિપ્રેશન આવે છે કે નહીં ? પેલો માણસ શુંયે કહી ગયો તોય 'ડિપ્રેશન' ના આવ્યું.

કોમનસેન્સ એટલે એવરીલેઅર એપ્લીકેબલ (દરેક જગ્યાએ લાગુ પડે). એ હિન્દુસ્તાનમાં ભાગ્યે જ કોઈ માણસમાં હોય, થોડીધાણીય ! નોનસેન્સેય (બુદ્ધિહીનેય) બહુ ઓછા હોય અને કોમનસેન્સવાળાય ઓછા હોય. નોનસેન્સ પાંચ-પચાસ માણસ હોય, વધારે નહીં. વચ્ચે ગાળો બહુ હોય, સેન્સિટીવ (લાગણીશીલ) ! આ બધા સેન્સિટીવનેસની નજીકના બધા. જરા કહ્યું કે 'ચંદુભાઈમાં અક્કલ નથી', તે દહેડે આખી રાત એ ઉંઘે નહીં.

એટલે આ બધાને શું કહું છું કે 'કોમનસેન્સ'થી પ્રશ્નો ઉકેલો. કોઈ માણસ ગમે એવું બોલીને ઊભો રહેશે, એના મગજ ઉપર આધાર રાખે છે ને ! અને કંઈક તમારું પુષ્ય (!) હશે ત્યારે જ બોલે ને ! નહીં તો પુષ્ય (!) વગર કોઈ બોલતું હશે ?

ગણતરથી ઉકેલો અપમાનના પ્રતાંગને

(કોઈ) તમારું અપમાન કરે તો શું કરો તમે ? મારું કહેવાનું કે જ્યાં સત્તા ના હોય, ત્યાં 'ગમે છે' કહી દેવાનું. સત્તા ના હોય ત્યારે શું કરવાનું ? નહીં તો 'ગમે નહીં' કહીએ, એટલે એ કૈડ્યા કરે મહીં. આખી રાત કૈડ્યા કરે, હું કે ! તમને કોઈ દિવસ કૈદેલું ?

પ્રશ્નકર્તા : રાતોની રાત કૈડ્યા કરે, જાટકા વાગે.

દાદાશ્રી : માણસ શી રીતે દહાડા કાઢે છે, તે જ જુઓ ને ! ભણેલા માણસ ઉપાધિને ઓછી કરી નાખે, બને ત્યાં સુધી ઉપાધિનો ભાગાકાર કરી નાખે ને એનો છેદ ઊડાડી દે, પણ પોતાનું ના ચાલે ત્યારે પછી ગુંચાય. ભણેલામાં ગણતરી નથી હોતી એટલે ગુંચાય છે. ભણતર હોય છે પણ ગણતર નહીંને ! ગણતર એ જુદી વસ્તુ છે. મને ભણતર નથી આવજ્યું, પણ ગણતર બહુ સારું આવડે છે. મેટ્રિક 'ફેર્ટલ' (નાપાસ) થયો પણ ગણતર બહુ સારું આવડે.

આપણે સમભાવે નિકાલ કરવો છે, એવું નક્કી કરવાનું. પછી એવું જ થયા કરે. આપણા મનમાં જે પહેલા રહેતું હતું કે આ માણસ શું સમજે છે એના મનમાં, એ આપણા ભાવ અવળા થતા હતા. એ હવે ના હોવા જોઈએ. એ તમને ગમે તે કરે, સામો માણસ કૂદાકૂદ કરતો હોય તો આપણાને વાંધો નથી એનો.

નિશ્ચય સમભાવે નિકાલનો જ

આ 'ચંદુભાઈ'નું કો'કે એમની ઑફિસમાં આવીને અપમાન કર્યું કે 'તમને ધંધો કરતા નથી આવડતું ને તમે અમને હેરાન કરી નાખ્યા.' આવી રીતે જેમ તેમ કંઈક ગમે તે શબ્દ બોલ્યો, એટલે તરત જ્ઞાન ઉપર આપણી દસ્તિ આવે કે આ આપણનું જ્ઞાન શું કહે છે ? ત્યારે કહે, 'આ ફાઈલનો સમભાવે નિકાલ કરો.' એવું થાયને ? પણ હવે પેલો બોલ્યો, તે આ શરીરમાં જે મન ને એ બધું રહ્યું છે તે પકડી લેને તરત, અંતઃકરણ પકડી લે તરત. અને એનો સામો જવાબ આપવા માટે, હિસ્ક જવાબ આપવા માટે મહીં બધું લાલ લાલ થઈ જાય; પણ તે ઘડીએ આ જવાબ આપે નહીં ને નક્કી જ રાખે કે સમભાવે નિકાલ કરવો છે. એટલે એ 'ઓહોહો ! અંદર લાલ લાલ લાલ થઈ ગયું છે' એ જુઓ, તે ઘડીએ આ આત્મા ક્લિયર (ચોખ્યો) થઈ ગયો. જે તપને જુઓ છે એ ક્લિયર આત્મા. એ લાલ લાલ જુઓ, પછી

એને ટાકું પડી જાય. હંમેશાં કોઈ પણ સંયોગ જામ્યો તે લાલનો હોય કે ઠંડકનો હોય, ત્યારે જ એ વિયોગી સ્વભાવનો હોય છે. એ ઉભરો થોડીવાર પછી બેસી જાય, પણ એક વખત તો બહુ જ તપે. એને પછી એમ આ અભ્યાસથી જોઈએ ત્યારે આનંદ થઈ જાય છે, પણ તપે તો જતું જ નથી. તપે તો પેલું રહે છે જ.

પ્રશ્નકર્તા : આપે કહ્યું કે એનો સમભાવે નિકાલ કરવો અને એક વખત આપે શિખવાજું'તું કે આપણું જ પાછું આવ્યું.

દાદાશ્રી : એ સમભાવે નિકાલ કરવાનું કેમ કહ્યું? કારણ કે એ પાછું આવ્યું. એટલે એનો સમભાવે નિકાલ કરવાનો. એને અનુલક્ષીને હોય છે બધા (વાક્યો). એક-એક વાક્ય અનુસંધાનમાં હોય છે! એટલે આ એક-એક શબ્દ અમે જે આપીએ છીએ ને, એ દવાઓ છે બધી, દરાસલ મેડિસિન છે.

રાગ નહીં, દ્રેષ નહીં એ સમભાવ

પ્રશ્નકર્તા : દાદાએ 'ફાઈલોનો સમભાવે નિકાલ કરો' કહ્યું, એનું શું કારણ? સમભાવની અંદર શું આવે?

દાદાશ્રી : સમભાવ એટલે આપણને તેના પર વહાલ આવે તે ખોટું કહેવાય. વહાલ નહીં આવવા દેવાનું. ના ગમતું કરે તો એના પર દ્રેષ નહીં આવવા દેવાનો. રાજી-ઈતરાજી નહીં થવાનું.

પ્રશ્નકર્તા : પણ આપે જે સમતાભાવ કહ્યોને, એ રહેતો નથી.

દાદાશ્રી : સમતાભાવ રાખવાનો નથી, સમભાવે ફાઈલનો નિકાલ કરવાનો છે. સમભાવ કોને કહેવાય કે તમને કોઈ ગાળો ભાડે ને, તો એની પર દ્રેષ ના થાય અને કોઈ સારું બોલે તો રાગ ના થાય. સારા ઉપર રાગ નહીં અને ખોટા ઉપર દ્રેષ નહીં, એનું નામ સમભાવ. એવી રીતે સમભાવે નિકાલ કરો. સમભાવે નિકાલનો અર્થ તો સમજવો જોઈએને? તે જ્ઞાની

પુરુષ પાસે સમજવો જોઈએ. આ બાજુ ગાળો બોલતો હોય ને આ બાજુ ફૂલાં ચઢાવતો હોય, તો ફૂલાંવાળા પર રાગ નહીં ને ગાળો બોલનાર પર દ્રેષ નહીં. મનમાં રાગ-દ્રેષ રહિતપણે નિકાલ કરવાનો છે, બીજું કશું કરવાનું છે નહીં.

દિસિઝન (નિર્જય) ગોઈવી દીધેલું હોય કે આ સમભાવે નિકાલ કરવો છે આપણે. એટલે પહેલા જે હસતો આવતો હતો, તો એની જોડે હસીને નિકાલ કરતા હતા. ચિડાઈને આવતો હતો, તો એની જોડે ચિડાઈને નિકાલ કરતા હતા. પણ હવે તો એ હસતો આવે તોય સમભાવે, એ ચિડાયેલો આવે તોય સમભાવે, આપણે સમભાવે નિકાલ જ કરવો છે. આપણે અહીં પોલીસવાળાની લાઈન ઉભી હોય અને એ ઘાંટાઘાંટ કરતા હોય, ચિડાતા હોય તો આપણે શું કરીએ? સમભાવે નિકાલ કરતા હોય જઈએ ને! સમભાવે નિકાલ ના કરીએ તો શું થાય? પોલીસવાળો દંડો મારે. એ ત્યાં આગળ આપણે ડાખા થઈ જઈએ ને! એવું આ સમભાવે નિકાલ કરવાનો ને ડાખું થઈ જવાનું. એટલે હવે સંપૂર્ણ (સમભાવ) રહે એવું કરો.

ચોપડામાં જમા કરી શે

તમારા ચોપડામાં માન અને અપમાનનું ખાતું રાખો. જે જે કોઈ માન-અપમાન આપે તેને ચોપડામાં જમે કરી દો, ઉધારશો નહીં. ગમે તેટલો મોટો કે નાનો કફવો ડોઝ કોઈ આપે, તે ચોપડામાં જમે કરી લો. નક્કી કરો કે મહિનામાં સો જેટલા અપમાન જમે કરવા છે. તે જેટલા વધારે આવશે, તેટલો વધારે નફો ને સોને બદલે સિંતેર મખ્યા તો ત્રીસ ખોટમાં. તે બીજે મહિને એકસો ત્રીસ જમે કરવાના. જો ત્રણસો અપમાન જેને ચોપડે જમા થઈ જાય, તેને પછી અપમાનનો ભય ના રહે. 'જ્યારે અપમાનનો ભય નહીં રહે, ત્યારે કોઈ અપમાન નહીં કરે' એવો નિયમ જ છે. જ્યાં સુધી ભય છે, ત્યાં સુધી વેપાર. ભય ગયો એટલે વેપાર બંધ. એ પછી તરી પાર ઉત્તરી જાય.

- જ્ય સચ્ચિદાનંદ

જેણું અપમાન, તે ‘પોતે’ જ્યોય

આ ‘ચંદુભાઈ’નું કોઈક અપમાન કરે તો શું થાય ? રાતે ઉંઘ ના આવે ને ? જાટકા વાગે ! આમ ક્ષત્રિય પ્રજાને, તે જાટકા વાગે.. પેલો અપમાન કરનારો ઊંઘી ગયો હોય, પણ આ જાટકાવાળો ના ઊંઘ ! કોઈ અપમાન કરે ને આપણને ઊંઘ ના આવે એવું શા કામનું તે ? એવી નિર્બંધતા શું કામની તે ? કોઈક અપમાન કરે ને આપણે શું કામ ના ઊંઘીએ ? અને કો’કનું અપમાન થાય છે, તમારું થતું જ નથી. ‘તમારું’ અપમાન કરે તો સહન ના જ કરવું જોઈએ. પણ એ ‘તમારું’ અપમાન નથી કરતો. તો શું કરવા આમ હાય હાય કરો છો ? આ તો કોઈકનું અપમાન થાય છે ને ‘તમે’ માથે લઈ લો છો. ‘મને કર્યું’ એવું તો ના હોવું જોઈએ ને ?? હા, ‘તમારું’ અપમાન ના કરવું જોઈએ કોઈએ. પણ ‘તમારું’ અપમાન કોઈ કરે ય નહીં. તમને ઓળખે જ શી રીતે ? ‘તમને’ તો કોઈ ઓળખતું જ નથી ને ! ઓળખે તો ‘ચંદુભાઈ’ને ઓળખે. એ ‘આપણને’ તો ઓળખતો જ નથી ને !

હવે એ અપમાન કરનારો ઉપકારી જ્યારે ગણાશે ત્યારે તમારું માન છેદાઈ જશે. કોનું અપમાન કરવાનું ? ‘અંબાલાલ મૂળજીભાઈનું.’ તારે જેટલું અપમાન કરવું હોય એટલું કર ને ! મારે ક્યાં એમની જોડે સાંદું-સહિતારું છે ? એ મારી જોડેના પાડેશી છે. તે જો રડશે તો હું પાછો છાનો રાખીશ. પણ ‘મારું અપમાન થયું’ માને છે એટલે બિચારાને ઊંઘ ના આવે. નહીં તો કેટલી ગજબની શક્તિ એક એક ‘ઈન્ડિયન’માં છે ! ફક્ત એને ખોલનાર નથી. તોય અત્યારે જુઓને, આ દીન થઈ ગયા છે લોકો ! જુઓ તો ખરાં, જ્યાં ને ત્યાં ‘ક્યૂ’ (લાઈન)માં ઊભા રહે છે બિચારાં, એટલાં બધાં દીન થઈ ગયાં છે ! નહીં તો આ પ્રજા તો કેવી હતી ? સહેજ વાતમાં, બોલવામાં કે ‘ઈન્વિટેશન’ આપવામાં જરા અપમાન જેવું લાગ્યું હોય તો જમવા ના જાય એવી આ પ્રજા ! પણ અત્યારે જુઓને ટસરડા મારે છે, ‘ક્યૂ’માં ઊભા રહીને ! આપણે કહીએ, ‘કેમ સાહેબ, ‘ક્યૂ’માં ઊભા રહ્યા છો ?’ ત્યારે કહેશે, ‘બસમાં જવાનું છે.’ ‘અરે, રોજ રોજ શાના દારુ બસમાં જવાનું ? સ્વતંત્ર રસ્તો કાઢતાં નથી આવતું તને ?’ ત્યારે કહે, ‘શું રસ્તો કાઢું ? નોકરી કરું છું ને !’ એટલે આ તો જીવન બધું ‘ફેકચર’ થઈ ગયું છે ! નહીં તો સહેજ અપમાન જેવું લાગે ને, તો જમવા નહોતા જતા. આ લોકો અપમાનને બહુ મોટી કિંમતી ગણનારા હતા.

એટલે આ લોકોને અમે કેવું જ્ઞાન આપવા માગીએ છીએ કે આખા ‘વર્લ્ડ’ના બધાં દેશોમાં ફરે, પણ ‘ડિપ્રેસ’ (હતાશ) કોઈથી થઈ ના શકે. ‘ડિપ્રેસ’ ના થાય એવું જોઈએ અને જે કોઈને ‘ડિપ્રેશન’ આપે છે એ પોતે ‘ડિપ્રેસ’ થયા વગર રહેતો નથી. ગમે તે મોટો માણસ હોય, આખું ‘વર્લ્ડ’ હોય, પણ આપણને ડગાવી કેમ શકે ?

હવે અપમાનનો ભો જતો રહે તો બ્યાવહારના માણસોને નફફટ થઈ જાય. એટલે અપમાનનો ભો છે તેથી આ ફટમાં રહ્યા છે. નહીં તો ફટમાં રહે કે આ લોકો ? અને નિશ્ચયમાં અપમાનનો ભો જતો રહે તો માણસ સ્વતંત્ર થઈ જાય. આપણે ત્યાં અપમાનનો ભો જતો રહે, તો સ્વતંત્ર થઈ જાય.

(આપણાણી શ્રેષ્ઠી-ટમાંથી સંકલિત)

આપણાણી શ્રેષ્ઠી-૧૪ ભાગ-પનું ‘દાદાવાણી’ના આજીવન-૧૫ વર્ષના સહ્યોને વિના મૂલ્યે વિતરણ

હાલમાં ડિસેમ્બર ૨૦૧૫ પારાયાશી વખતે વિમોચન થયેલ આપણાણી શ્રેષ્ઠી-૧૪ ભાગ-પનું તા. ૩૦ જાન્યુઆરી થી ૨૮ ફેબ્રુઆરી ૨૦૧૬ દરમાન જ્યાં જ્યાં સત્તસંગ સેન્ટર ચાલે છે, ત્યાંથી વિતરણ થશે. આ લાભ ‘દાદાવાણી’ મેગેજિનના આજીવન તથા ૧૫ વર્ષના સહ્યોને વિના મૂલ્યે મળશે. આ માટે સહ્યોએ પોતાનો દાદાવાણી ગ્રાહક નં. જણાવવાનો રહેશે, જે દાદાવાણી મેગેજિનના કવર પર લખેલ હોય છે. ઉપરોક્ત સમયગાળા પછી આ લાભ મળી શકશે નહીં. માટે દાદાવાણીના એવાં સહ્યોએ ઉપરોક્ત જણાવેલ તારીખો દરમાન આ ગ્રંથ મેળવી લેવાનો રહેશે.

નિર્માણરોના સંપર્ક : અડાલાઈ : (૦૭૯) ૨૯૮૩૦૧૦૦; રાજકોટ : ૯૮૨૪૩૪૭૪૭૮; ભુજ ૯૮૨૪૩૪૫૫૮૮;

ગોધરા : ૯૭૨૩૭૦૭૭૩૮; મોરબી : (૦૨૮૨૨) ૨૯૭૦૮૭; સુરેન્દ્રનગર : ૯૭૩૭૦૪૮૩૨૨, અમરેલી : ૯૮૨૪૩૪૪૪૬૦

અન્ય સેન્ટરોના સંપર્ક : અમદાવાદ : (૦૭૯) ૨૭૫૪૦૪૦૮; મુંબઈ : ૯૮૨૩૫૨૮૮૦૧; વડોદરા (દાદા મંદિર) : ૯૮૨૪૩૪૩૩૩૫;

U.S.A.-Canada: +1 877-505-DADA (3232); U.K.: +44 330-111-DADA (3232); Australia : +61 421127947

દાદાઈ જગકલ્યાણ મિશન - સત્સંગ હાઈલાઈટ્સ

૫ થી ૭ ડિસેમ્બર : ૮ વર્ષના લાંબા સમયગાળા પછી મધ્યપ્રદેશના ઈન્દોર શહેરમાં પૂજયશ્રીનો ત્રાણ દિવસીય સત્સંગ-જ્ઞાનવિધિ કાર્યક્રમ યોજાયો. સ્થાનિક સોઅન્ડ મહાત્માઓએ પૂજયશ્રીનું ઈન્દોર એરપોર્ટ પર મધ્યપ્રદેશની ટ્રેડીશનલ પાધડી-ખેસ પહેરાવી ઉભાભર્યું સ્વાગત કર્યું હતું. જ્ઞાનવિધિ અગાઉ તેમજ પછીના દિવસે પણ પ્રશ્નોત્તરી સત્સંગ રાખવામાં આવ્યો હતો. પરિણામે મહાત્માઓએ જ્ઞાનપ્રાપ્તિ અગાઉ અને પછી ઉદ્ઘબતા પ્રશ્નો પૂછી સમાધાન મેળવ્યા હતા. ઘણાં વખત પછી અહીં જ્ઞાનવિધિ યોજાતા ૧૨૫૦ જેટલાં મુમુક્ષુઓએ આત્મજ્ઞાન મેળવ્યું હતું તેમજ જ્ઞાનવિધિ પછી યોજાયેલ દર્શન કાર્યક્રમમાં પૂજયશ્રીના દર્શન પામીને ધન્યતા અનુભવી હતી. મોર્યા ડિલ્સ પર પ્રતિક્ષિત મંદિર પ્રાંગણમાં સેવાર્થી સત્સંગ-દર્શનનો ૧૫૦ મહાત્માઓએ લાભ લીધો હતો. ટૂંક સમયમાં ઈન્દોરમાં બાળકો માટે GNC સેન્ટર ચાલુ કરવાની પણ જાહેરાત કરવામાં આવી હતી, જેમાં ૧૦૦થી વધુ બાળકોએ તુરંત જ રજિસ્ટ્રેશન કરાવ્યું હતું.

૬ થી ૧૧ ડિસેમ્બર : ૫ વર્ષના સમયાંતર બાદ પાઠણ શહેરમાં સત્સંગ-જ્ઞાનવિધિ કાર્યક્રમ યોજાયો. નાનું શહેર હોવા છતાં આસપાસના લોકોનો અનેરો ઉત્સાહ આત્મજ્ઞાન પામવા માટે જણાયો. ૧૪૦૦ મુમુક્ષુઓએ આત્મજ્ઞાન મેળવ્યું હતું તેમજ આપ્તપુત્ર દ્વારા ફોલોઅપ સત્સંગમાં પણ પુનઃ વધુ સમજજ્ઞ મેળવવા જ્ઞાન પામેલ મહાત્માઓ આવ્યા હતા. પૂજયશ્રીએ પ્રસિદ્ધ રાણકી વાવની સ્થાનિક મહાત્માઓ સાથે મુલાકાત લીધી હતી. સ્થાનિક મહાત્માઓ માટે સેવાર્થી સત્સંગ-દર્શન કાર્યક્રમ પણ યોજાયો હતો, જેમાં બાળકોએ પણ પ્રશ્નો પૂછ્યા હતા.

૧૮ થી ૨૬ ડિસેમ્બર : અડાલજ ત્રિમંદિર સંકુલમાં પારાયજના પ્રથમ દિવસે પરમ પૂજય દાદાશ્રીની જે ભાવના હતી કે આપ્તવાણી શ્રેષ્ઠી-૧૪ સુધી પ્રગટ કરવી, એ ભાવના ભવ્ય સમારોહ સાથે સાકાર થઈ હતી. ૧૮મી તારીખે સાંજે અંબા ટાઉનશીપમાં ભવ્ય શોભાયાત્રાનું આયોજન કરવામાં આવ્યું હતું. જેમાં ૪૦૦ બાળકો-યુવાનોએ પ્રદર્શન કર્યું હતું. આપ્તવાણી શ્રેષ્ઠી ૧ થી ૧૪ના પુસ્તક આકારના ભવ્ય ટેબ્લો (પ્રતિકૃતિ) તૈયાર કરવામાં આવ્યા હતા. તે ઉપરાંત પૂજય નીરુમાના સમર્પણ, શ્રી સીમંધર સ્વામી અને દાદા ભગવાન-નીરુમાનો રથ, અક્મ વિજાનનો પ્રસાર-સમગ્ર વિશ્વમાં જીવી થીમ પર આધ્યારિત રથો શોભાયાત્રામાં હતા. અંતે પૂજયશ્રીનો રથ પણ શોભાયાત્રામાં જોડાયો હતો. મહાત્માઓ દર્શનાર્થે રોડની બને સાઈડ ગોઠવાઈ ગયા હતા. ખૂબ આનંદપૂર્વક મહાત્માઓએ શોભાયાત્રાનો આનંદ માણ્યો હતો. ત્યારબાદ ATPL પાર્કિંગ મેદાનમાં બનાવેલ ભવ્ય સ્ટેજ પર બાળાઓએ સુંદર સરસ્વતી વંદના પર નૃત્ય પ્રસ્તુત કર્યા હતા. પરમ પૂજય દાદાશ્રીની ભાવના અને પૂજય નીરુમાના યોગદાન પર શોર્ટ વિદ્યિયો પણ બતાવવામાં આવી હતી. અંતે પૂજયશ્રીએ આપ્તવાણી શ્રેષ્ઠી-૧૪ ભાગ-પનું વિમોચન કર્યું હતું. ત્યારે પુષ્પવૃષ્ટિ કરવામાં આવી હતી. ૧૨૦૦૦ જેટલાં મહાત્માઓએ આ અદ્વિતીય કાર્યક્રમ માણ્યો હતો. પૂજય નીરુમા તથા પૂજય દીપકભાઈનું દાદાશ્રીની વાણી પુસ્તકો રૂપે પ્રગટ કરવા પાછળ જે યોગદાન રેહલું છે તેની સુંદર અંભી કરાવતું પ્રદર્શન પણ ૮ દિવસ માટે ખુલ્લું મૂકાયું હતું તેમજ તેના પર સુંદર ડોક્યુમેન્ટરી ફિલ્મ બતાવવામાં આવી હતી. પારાયજના આઠ દિવસે દરમ્યાન આપ્તવાણી શ્રેષ્ઠી-૧૩ પર વાંચન-સત્સંગ થયા હતા. મહાત્માઓને દિવસે દિવસે વધુ નવા ફીડ પડતા હોય તેમજ પ્રગતિ માટે નવી જ્ઞાનચારીઓ મળતી હોય તેવું અનુભવાતું હતું. વધુ ગુજરાતી પુસ્તકો ઓડિયો બુક ફોર્મેટમાં ૮ અને ૮ નંબરની સીડીમાં અને પૂજય નીરુમા રચિત સમર્પણના પદોની સ્વરમજા-૨૮ ઓડિયો સીડીનું પૂજયશ્રીના હસ્તે વિમોચન થયું હતું.

૨૭ ડિસેમ્બર : શ્રી સીમંધર સ્વામી ભગવાનની નાની મૂર્તિઓની પ્રાણપ્રતિભા વિધિ પૂજયશ્રી દ્વારા થઈ હતી. પ્રતિભા વિધિ વખતે સામ્ભૂહિક રૂપે વિધિઓ મહાત્માઓએ કરી હતી. ૧૦૧૮ જેટલી નાની-મોટી મૂર્તિઓની વિધિ થયા બાદ મહાત્માઓએ પ્રક્ષાલ-પૂજન-આરતી કર્યા હતા. અંતે માથા પર મૂર્તિ મૂકી મહાત્માઓ ગરબામાં જૂમી ઉદ્ઘાટા હતા. નાના-મોટા સર્વે મહાત્માઓએ પ્રાણપ્રતિભા આનંદપૂર્વક માણ્યી હતી.

૫ થી ૭ જાન્યુઆરી : ૩ વર્ષ પછી નિર્ધારદમાં પૂજયશ્રીનો સત્સંગ-જ્ઞાનવિધિ કાર્યક્રમ યોજાયો. જ્ઞાનવિધિમાં ૮૨૫ મુમુક્ષુઓએ આત્મજ્ઞાન મેળવ્યું હતું. સેવાર્થી સત્સંગમાં સ્થાનિક ૨૫૦ મહાત્માઓએ ભાગ લીધો હતો. LMHTના બાળકોએ પૂજયશ્રી સમક્ષ નૃત્ય ૨૪૨ કર્યું હતું. સત્સંગ બાદ પૂજયશ્રીના વ્યક્તિગત દર્શનનો અને પૂજયશ્રી સાથે ભોજનપ્રસાદનો લહાવો પણ મહાત્માઓને મળ્યો હતો. નિર્ધારદા પ્રક્ષાલન પ્રસિદ્ધ સંતરામ મંદિરમાં પૂજયશ્રી દર્શનાર્થે ગયા હતા અને તાંના સંતોને મળ્યા હતા.

૮ થી ૧૧ જાન્યુઆરી : વડોદરામાં વાધોડિયા રોડ વિસ્તારમાં યોજાયેલ સત્સંગ-જ્ઞાનવિધિ દરમ્યાન ૧૨૫૦ મુમુક્ષુઓએ આત્મજ્ઞાન મેળવ્યું હતું. સેવાર્થી સત્સંગમાં ૭૦૦ જેટલાં મહાત્માઓએ સત્સંગ-દર્શનનો લાભ લીધો હતો અને LMHTના બાળકો પણ પોતાનું પ્રેઝન્ટેશન પૂજયશ્રી સમક્ષ કર્યું હતું. આ વખતે સત્સંગ કાર્યક્રમ દરમ્યાન દરરોજ GNC, સીનિયર સિટિઝન, મૂક-બધીર સ્ક્લુલના વિદ્યાર્થીઓ જેવા અલગ-અલગ ગ્રૂપે સત્સંગ સ્થળ પર પદ્ધારતી વખતે પૂજયશ્રીનું અભિવાદન કર્યું હતું. પૂજયશ્રીએ વડોદરા નિર્માણ સાઈટ વિઝિટ કરી મંદિર નિર્માણ અંગે જાણકારી મેળવી હતી.

Atmagnani Pujya Deepakbhai's UK-Germany Satsang Schedule (2016)

Contact no. for all centers in UK + 44-330-111-DADA (3232), email:info@uk.dadabhagwan.org

Date	From	to	Event	Venue
24-28 March			UK Shibir	Pontins, Pakefield, UK
30-Mar-16 31-Mar-16	7-30PM 6PM	10PM 10PM	Satsang Gnanvidhi	The Archbishop Lanfranc Academy, Mitcham Rd, Croydon, CR9 3AS
1-Apr-16 2-Apr-16 2-Apr-16 3-Apr-16 3-Apr-16	7-30PM 10-30AM 7-30PM 10-30AM 3PM	10PM 12-30PM 10PM 12-30PM 7-30PM	Satsang in English Aptaputra Satsang in English Satsang Aptaputra Satsang Gnanvidhi	Harrow Leisure Centre, Christchurch Avenue, Harrow, HA3 5BD
7-15 April			Germany Satsang	Willingen, Germany
16-Apr-16 17-Apr-16 17-Apr-16 18-Apr-16	6PM 10-30AM 3PM 6PM	8-30PM 12-30PM 7-30PM 8-30PM	Satsang Aptaputra Satsang Gnanvidhi Satsang	Krishna Mandir, 10 Beverley Road, Bolton, BL1 4DT
22-Apr-16 23-Apr-16 23-Apr-16 24-Apr-16 24-Apr-16	7-30PM 10-30AM 7-30PM 10-30AM 3PM	10PM 12-30PM 10PM 12-30PM 7-30PM	Satsang Aptaputra Satsang in English Satsang Aptaputra Satsang Gnanvidhi	Shree Prajapati Association, Ulverscroft Road, Leicester, LE4 6BY

પૂજય નીરુમાને નિહાળો ટીવી ચેનલ પર...

ભારત

- 'દૂરદર્શન' - ગુજરાત (ગ્રિનાર) પર દરરોજ સવારે ૮ થી ૮-૩૦ (ટાટા સ્કાય-ચેનલ નં.-૮૮૭)
- 'અરિંહંત' ચેનલ પર દરરોજ સવારે ૧૦ થી ૧૦-૩૦ અને બપોરે ૩-૩૦ થી ૪
- 'ડીડી - ઈન્ડિયા' પર દરરોજ સવારે ૮ થી ૮-૩૦ તથા સાંજે ૬-૩૦ થી ૭ (હિન્દીમાં)
- 'દૂરદર્શન' - બિહાર પર દરરોજ સવારે ૭ થી ૭-૩૦ અને રવિવારે સાંજે ૫-૩૦ થી ૬ (હિન્દીમાં)
- 'દૂરદર્શન' - બિહાર પર સોમ-બુધ-ગુરુ સાંજે ૪ થી ૪-૩૦ અને મંગળ સાંજે ૪-૩૦ થી ૫ (હિન્દીમાં)
- 'આસ્થા' પર સોમથી શાલિ રાત્રે ૧૦-૨૦ થી ૧૦-૪૦ (હિન્દીમાં)
- 'દૂરદર્શન' - 'સહ્યાદ્રિ' પર દરરોજ સવારે ૭ થી ૭-૩૦ (મરાઠીમાં)

USA

- 'TV Asia' - દરરોજ સવારે ૭-૩૦ થી ૮ EST

પૂજય દીપકભાઈને નિહાળો ટીવી ચેનલ પર...

ભારત

- 'દૂરદર્શન'-ગુજરાત (ગ્રિનાર) પર સોમથી શાલિ બપોરે ૩-૩૦ થી ૪ (ટાટા સ્કાય-ચેનલ નં.-૮૮૭)
- 'દૂરદર્શન'-ગ્રિનાર પર મંગળ થી રવિ રાત્રે ૧૦ થી ૧૦-૩૦ (ટાટા સ્કાય-ચેનલ નં.-૮૮૭) - સમયમાં ફેરફાર
- 'અરિંહંત' ચેનલ પર દરરોજ રાત્રે ૮-૩૦ થી ૯
- 'દૂરદર્શન' નેશનલ પર સોમથી શુક્ર, સવારે ૮-૩૦ થી ૯, શાલિ સવારે ૮-૩૦ થી ૧૦, રવિ સવારે ૬-૩૦ થી ૭
- 'દૂરદર્શન' - ઉત્તરપ્રદેશ પર દરરોજ રાત્રે ૮-૩૦ થી ૧૦ (હિન્દીમાં)
- 'દૂરદર્શન' - મધ્યપ્રદેશ પર સોમથી શુક્ર બપોરે ૩-૩૦ થી ૪ (હિન્દીમાં)
- 'સાધના' ટીવી પર દરરોજ સાંજે ૭ થી ૮-૩૦ (હિન્દીમાં)

USA

- 'TV Asia' - દરરોજ સવારે ૧૧ થી ૧૧-૩૦ EST
- 'કલર્સ' ટીવી પર દરરોજ સવારે ૭ થી ૭-૩૦ EST (હિન્દીમાં)

UK

- 'વીનસ' ટીવી પર દરરોજ સવારે ૮-૩૦ થી ૯ (ગુજરાતીમાં)

Singapore

- 'કલર્સ' ટીવી પર દરરોજ સવારે ૪-૩૦ થી ૫ તથા સવારે ૭ થી ૭-૩૦ (હિન્દીમાં)

Australia

- 'કલર્સ' ટીવી પર દરરોજ સવારે ૭-૩૦ થી ૮ તથા સવારે ૧૦ થી ૧૦-૩૦ (હિન્દીમાં)

New Zealand

- 'કલર્સ' ટીવી પર દરરોજ સવારે ૬-૩૦ થી ૧૦ તથા રાત્રે ૧૨ થી ૧૨-૩૦ (હિન્દીમાં)

USA-UK-Africa-Aus.

- 'આસ્થા' પર દરરોજ રાત્રે ૮-૩૦ થી ૧૦ (ડિશા ટીવી ચેનલ યુકે-૪૮૮, યુએસએ-૭૭૬)

આત્મજ્ઞાની પૂજ્ય દીપકભાઈના સાંનિધ્યમાં આગામી સત્તસંગ કાર્યક્રમો

જુનાગઢ

૬ ફેબ્રુઆરી (શાનિ), સાંજે ૭-૩૦ થી ૧૦-૩૦ - **સત્તસંગ** તથા ૭ ફેબ્રુઆરી (રવિ), સાંજે ૫ થી ૮-૩૦ - **જ્ઞાનવિધિ**
૮ ફેબ્રુઆરી (સોમ), સાંજે ૭-૩૦ થી ૧૦-૩૦ - **આપાટપુત્ર સત્તસંગ**

સ્થળ : શિવમ પાર્ટી પ્લોટ, ગિરિરાજ મેર્ચિન રોડ, બસ સ્ટેશન પાછળ, જુનાગઢ (ગુજરાત). **સંપર્ક :** ૯૯૨૪૩૪૪૪૮૮૮

ભાવનગર

૯-૧૦ ફેબ્રુઆરી (મંગળ-બુધ), સાંજે ૭ થી ૧૦ - **સત્તસંગ** તથા ૧૧ ફેબ્રુ. (ગુરુ), સાંજે ૬-૩૦ થી ૧૦ - **જ્ઞાનવિધિ**
૧૨ ફેબ્રુઆરી (શુક્ર), સાંજે ૭ થી ૧૦ - **આપાટપુત્ર સત્તસંગ**

સ્થળ : જવાહર મેદાન, રિલાયન્સ મોલની સામે, આટાભાઈ રોડ, ભાવનગર (ગુજરાત), **સંપર્ક :** ૯૯૨૪૩૪૪૪૮૫

પાલીતાણા જાગ્રા-શિબિર

૧૨ ફેબ્રુઆરી (શુક્ર), સાંજે ૪-૩૦ થી ૭ - **સત્તસંગ**, ૧૩ ફેબ્રુઆરી (શાનિ), સવારે ૭-૩૦ વાગ્યાથી - **પહાડ યાત્રા**
૧૪ ફેબ્રુઆરી (રવિ), સવારે ૯-૩૦ થી ૧૨ - **આપાટપુત્ર સત્તસંગ** તથા બપોરે ૨-૩૦ થી ૬ - **જ્ઞાનવિધિ**

૧૫ ફેબ્રુઆરી (સોમ), સવારે ૯-૩૦ થી ૧૨ - **સત્તસંગ**

સ્થળ : ચેણ્ણા ધર્મશાળાની સામે, તળેટી, પાલીતાણા (ગુજરાત). **સંપર્ક :** ૯૪૨૬૬૩૮૫૪૨

મુંબઈ

૨૬-૨૭ ફેબ્રુઆરી (શુક્ર-શાનિ), સાંજે ૬ થી ૯ - **સત્તસંગ** તથા ૨૮ ફેબ્રુઆરી (રવિ), સાંજે ૫-૩૦ થી ૯ - **જ્ઞાનવિધિ**

સ્થળ : રેલ્વે પોલીસ કવાયત ગ્રાઉન્ડ, કુકરેજા ટાવર પાછળ, વલ્લભભાગ એક્સ્પ્રેસ. લેન, ઘાટકોપર (ઈસ્ટ).

૨૯ ફેબ્રુઆરી (સોમ), સાંજે ૬ થી ૯ - **આપાટપુત્ર સત્તસંગ**

સ્થળ : ભૂરીબેન ગોલવાલા ઓડિટોરીયમ, કામા લેન, ઘાટકોપર (વેસ્ટ). **સંપર્ક :** ૯૩૨૩૫૨૮૮૦૧

અંજાર ત્રિમંદિર પ્રાણપ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ

આત્મજ્ઞાની પૂજ્ય દીપકભાઈના સાંનિધ્યમાં...

૧૦. માર્ચ ૨૦૧૬ (રવિવાર)

પ્રાણપ્રતિષ્ઠા : સવારે ૯-૩૦ થી ૧, **પ્રકાલ-પૂજન-આરતી :** સાંજે ૪ થી ૭, **ભક્તિ :** રાત્રે ૮-૩૦ થી ૧૦

સ્થળ : અંજાર ત્રિમંદિર, અંજાર-મુંદ્રા રોડ, સીનોગ્રા પાઠીયા પાસે, સીનોગ્રા ગામ, તા-અંજાર. **સંપર્ક :** ૯૯૨૪૩૪૬૬૨૨

વિશેષ સૂચના : (૧) પ્રાણપ્રતિષ્ઠા કર્યક્રમ માત્ર એક દિવસનો હોવાથી રહેવાની સુવિધા નથી. જે મહાત્મા-મુમુક્ષુઓ પ્રતિષ્ઠાના દિવસે સીધા જ મહોત્સવ સ્થળ પર પહોંચશે, તેમના માટે બાથરૂમ-ટોઇલેટની સુવિધા રહેશે. (૨) કર્યક્રમમાં ભાગ લેવા અગાઉથી પોતાના સેન્ટરમાં રજિસ્ટ્રેશન કરાવવું જરૂરી છે. (૩) ત્રિમંદિર અંજાર રેલ્વે સ્ટેશનથી ૭ કિ.મી.ના અંતરે આવેલ છે.

૪ માર્ચ (શુક્ર), સાંજે ૪ થી ૭ - **સત્તસંગ** તથા ૫ માર્ચ (શાનિ), સાંજે ૩-૩૦ થી ૭ - **જ્ઞાનવિધિ - સ્થાનિક મુમુક્ષુઓ માટે**

અડાલજ ત્રિમંદિર

૧૯ માર્ચ (શાનિ), સવારે ૧૦ થી ૧૨ - **પૂ. નીરુમાની દસમી પુણ્યતિથિ** પર વિશેષ સીડી તથા કીર્તન ભક્તિ

સાંજે ૪-૩૦ થી ૧૦ - **આપાટસિંચનના નવા સાધકોની સમર્પણ વિધિ** તથા વિશેષ ભક્તિ

૨૦ માર્ચ (રવિ), સાંજે ૪ થી ૭-૩૦ - **જ્ઞાનવિધિ**

અડાલજ ત્રિમંદિરમાં PMHT (પેરન્ટ્સ મહાલ્મા) શિબિર

૫-૬ મે (શાનિથી મંગળ) સત્તસંગના સમયની જાહેરાત બાકી.

નોંધ : ૧) આ શિબિર જ્ઞાન લીધેલ પરિણીત મહાત્માઓ માટે રહેશે. ૨) શિબિરમાં ભાગ લેવા માટે પોતાના સેન્ટર પર અને જ્યાં સેન્ટર ના હોય એમણે અડાલજ ત્રિમંદિર ખાતે ૦૭૯૬-૩૬૮૩૦૪૦૦ નં. (સવારે ૮ થી ૧૨, બપોરે ૩ થી ૬) પર રજિસ્ટ્રેશન કરાવવું જરૂરી છે.

ફેલુઆરી ૨૦૧૬
વર્ષ-૨૧, અંક-૬
સાંગ અંક-૨૪૬

દાદાવાળી

Date Of Publication 1st of Every Month
Reg. no. of Newspaper 67543/95
Reg. no. GAMC - 1143/2015-2017
valid up to 31-12-2017
LPWP Licence No. CPMG/GJ/23/2015
Valid up to 31-12-2017
Posted at AHD. P.S.O. Sorting Office Set-1
on 1st of each month.

માન-અપમાન એ બધી પોદ્ગાલિક ભીખો

અમે તો શું કહ્યું છે ? અપમાન ના ગમે તેનો વાંધો નથી પણ માનની ભીખ નથી રાખવાની. જેમ જેમ અપમાન ખાતા જઈએ તેમ તેમ અપમાનની નબળાઈ ઓછી થતી જશે. જેટલી ધીરેલી, તે પાછી આવી જાય. માનની ભીખનો વાંધો છે. અપમાન ના થવા માટે જ ત્યાં આગળ ઉપયોગ રહ્યા કરે, સાચવ સાચવ કરે, એ ભીખ કહેવાય અને નહીં તો ચારિત્ર મોહનીય, એ તો નિકાલી મોહ છે. આવ્યું ને ગયું, કશું લેવા નહીં ને દેવા નહીં. એટલે માન ને અપમાન એ બધી પુદ્ગાલની ભીખો છે. આત્માને માન-અપમાન હોય નહીં. એ ભિખારો નથી કે એને માન-અપમાન હોય ! એ તો આખા ભલાંડનો રાજ કહેવાય, ભલાંડનો ભગવાન કહેવાય !

- દાદાશ્રી

માલિક-મહાવિદેશ ફાઉન્ડેશન વતી પ્રકાશક અને મુદ્રક - શ્રી ડિઅ૰લ મણેતાએ અંબા ઓફિસેટ,
બેગમેન્ટ, પાર્શ્વનાથ ચેમ્બર્સ, ઉસ્માનપુરા, અમદાવાદ - ૩૪ ખાતે છપાવી પ્રકાશિત કર્યું.